

A. LINTS

MATEMAATIKA

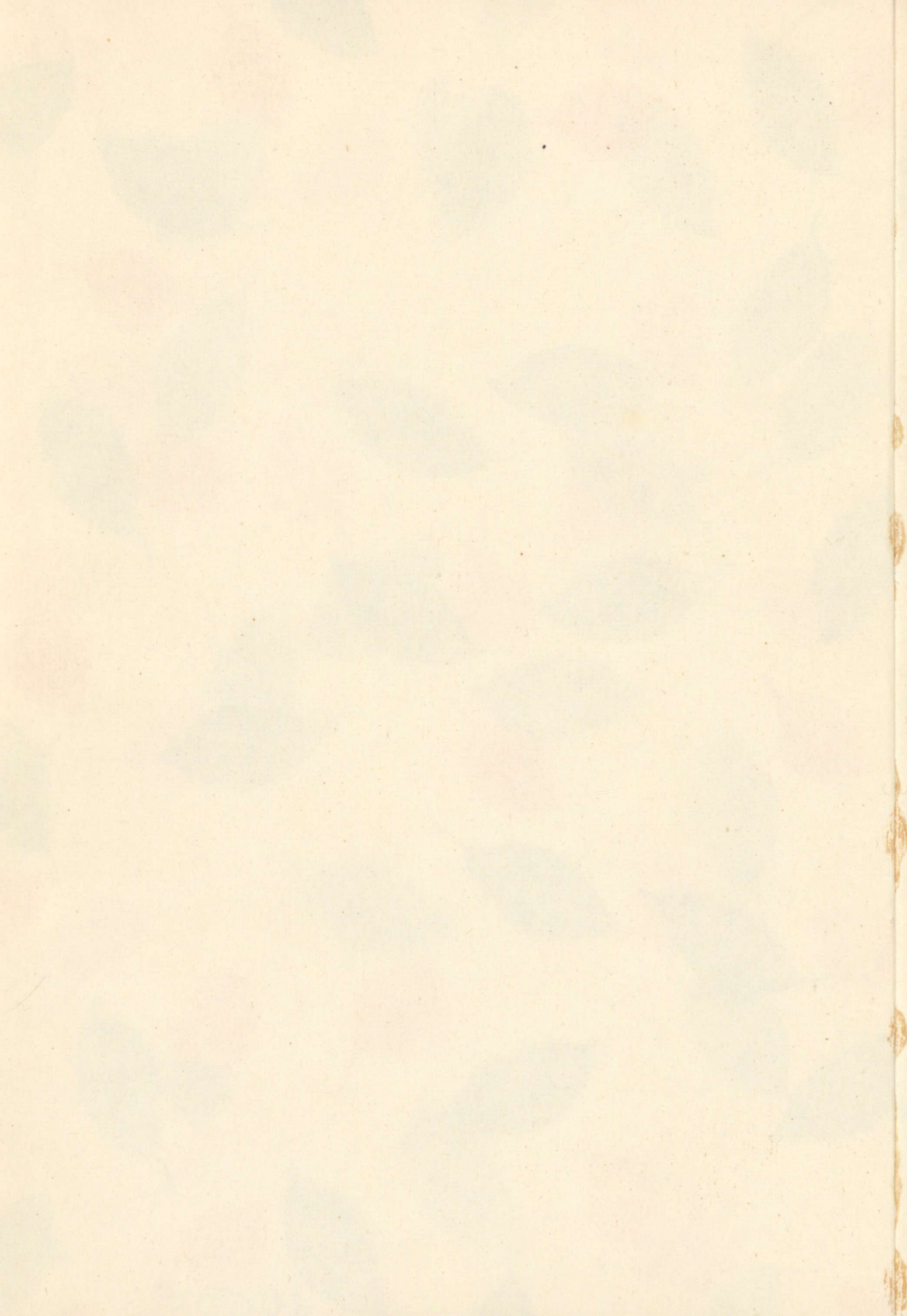
I

70398

A-28744

A. LINTS

MATEMAATIKA

Kinnitatud Eesti NSV Haridusministeeriumi poolt

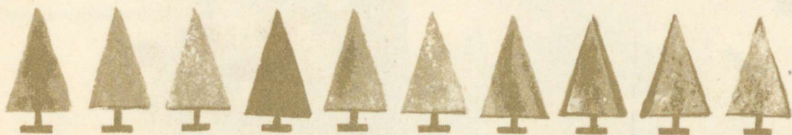
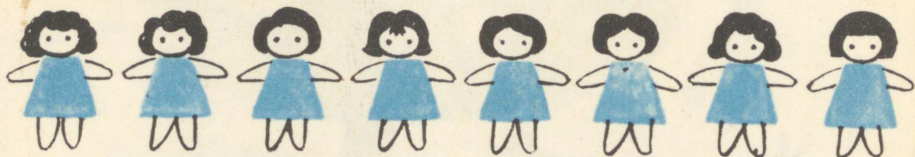
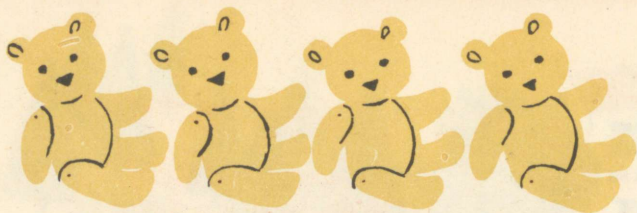
KIRJASTUS „VALGUS“
TALLINN 1967

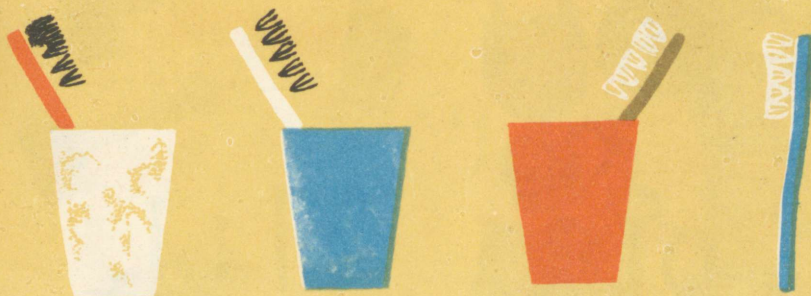

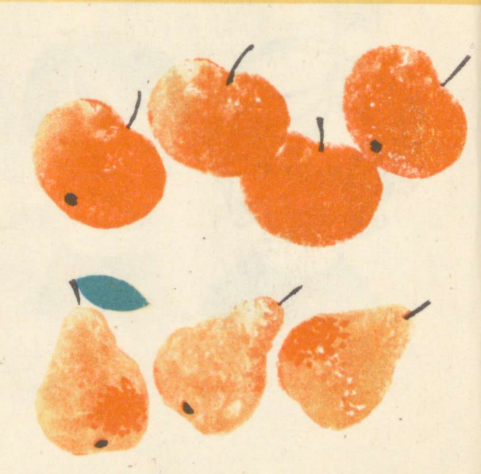
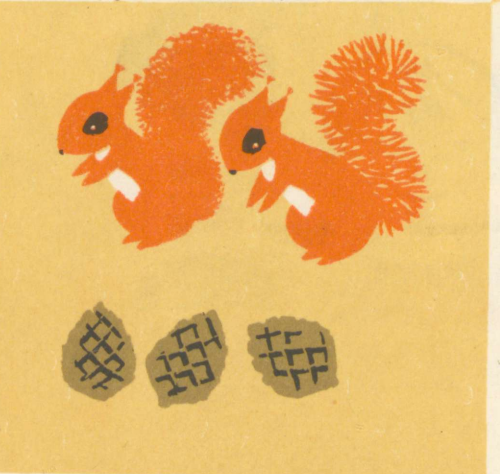
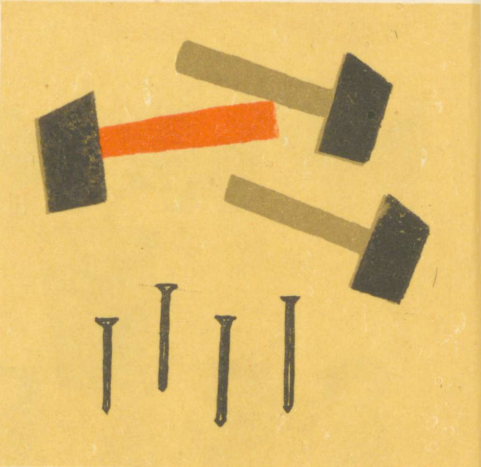
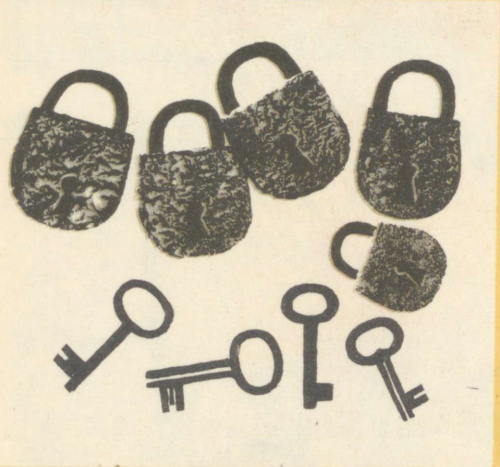
2

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu
70398

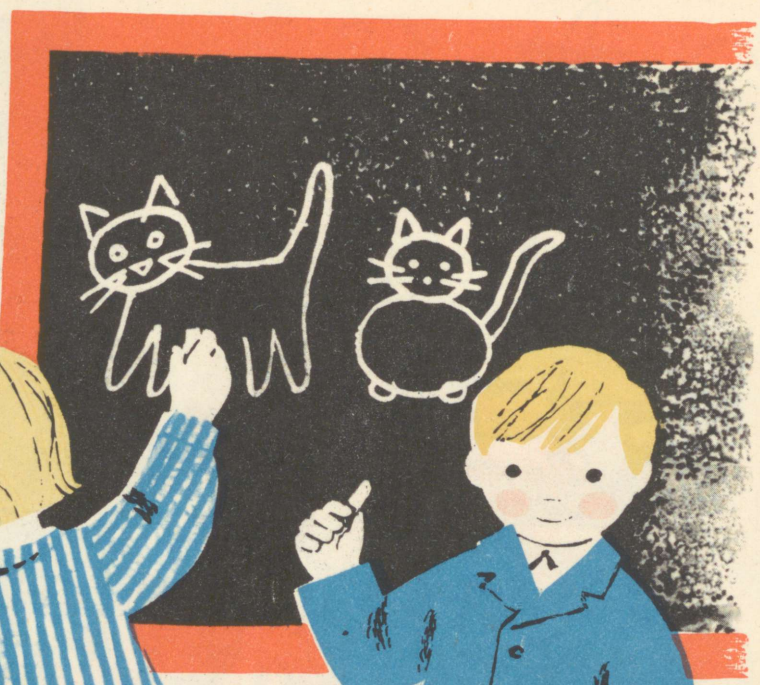
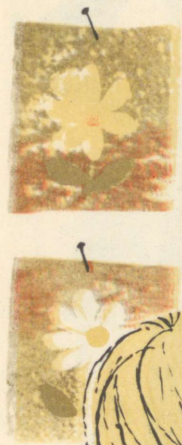

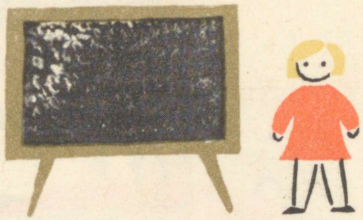
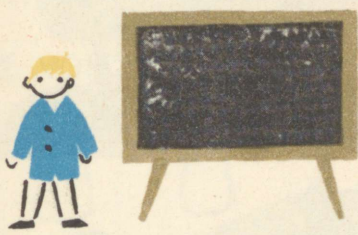
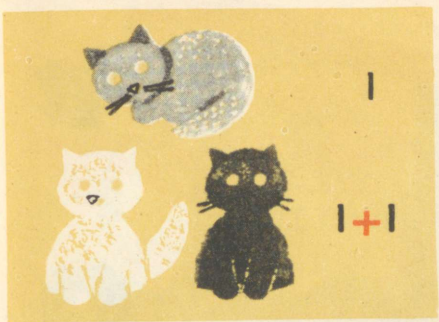
ARVUD KUNI KÜMNENI.

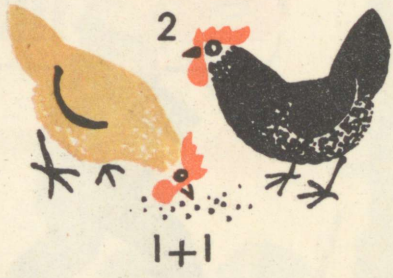

2

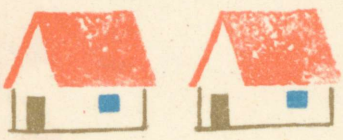

MÄRK + LOETAKSE PLUSSE.
SEE TÄHENDAB LIITA.

1 + 1 ON SEESAMA MIS 2.

3

1. VÖRDLE!

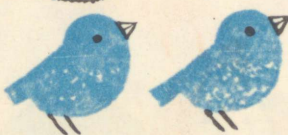

3 LILLE ON ROHKEM KUI 2 LILLE.

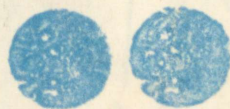
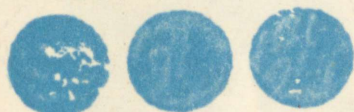

2 LILLE ON VAHEM KUI 3 LILLE.

2. VÖRDLE!

3. VÖRDLE!

1. VÖRDLE!

4 RINGI ON ROHKEM KUI 3 RINGI.

3 RINGI ON VÄHEM KUI 4 RINGI.

2. VÖRDLE!

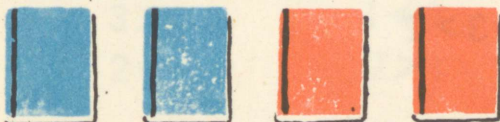
3. MITU RAAMATUT ON IGAS REAS?

4

3+1

4

2+2

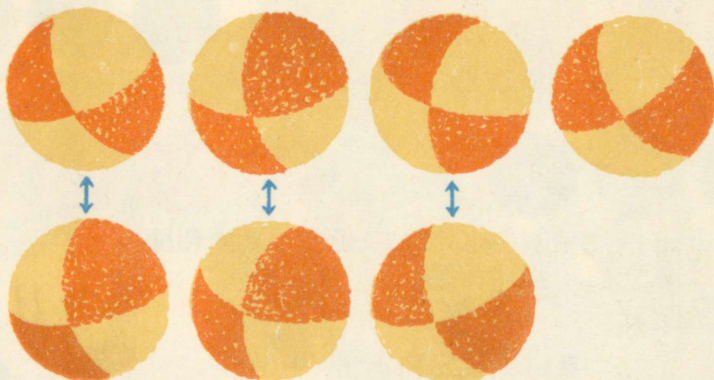
4

1+3

MITU SINIST? MITU PUNAST?

1. VÖRDLE!

4 PALLI ON ROHKEM KUI 3 PALLI.

$$4 > 3$$

4 ON SUUREM KUI 3

**MÄRK > TÄHENDAB:
ON SUUREM KUI.**

2. LOEI!

$2 > 1$

$4 > 2$

$3 > 1$

$3 > 2$

$4 > 3$

$4 > 1$

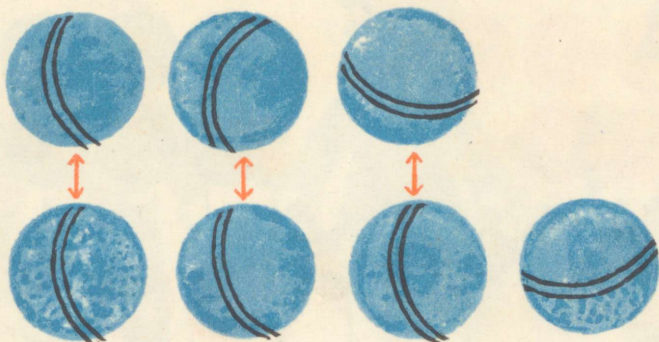
3. MISSUGUSE ARVU VÖIME IGA RUUDU ASEMELE PANNA?

$3 > \square$

$4 > \square$

$2 > \square$

1. VÖRDLE!

3 PALLI ON VÄHEM KUI 4 PALLI.

$$3 < 4$$

3 ON VÄIKSEM KUI 4.

**MÄRK $<$ TÄHENDAB:
ON VÄIKSEM KUI.**

2. LOE!

$2 < 3$

$1 < 2$

$2 < 4$

$3 < 4$

$1 < 4$

$1 < 3$

3. LOE!

$3 > 1$

$1 < 3$

$3 > 2$

$2 < 3$

$2 > 1$

$1 < 2$

4. PANE IGA RUUDU ASEMELE ÕIGE MÄRK! $>$ $<$

LOE! $3 \square 2$

$1 \square 3$

$3 \square 4$

$4 \square 1$

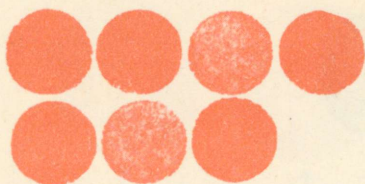
$4 \square 2$

$2 \square 3$

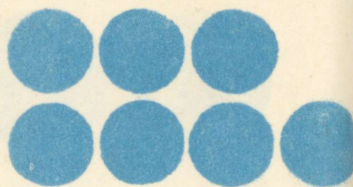
$2 \square 1$

$1 \square 2$

1. VÖRDLE! PANE RUUDU ASEMELE ÕIGE MÄRK! > <

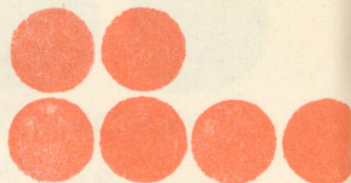
4 □ 3

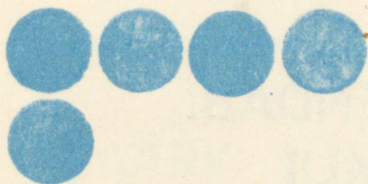
3 □ 4

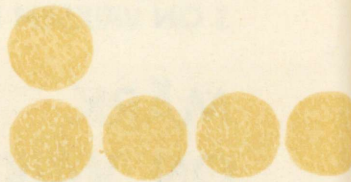
4 □ 2

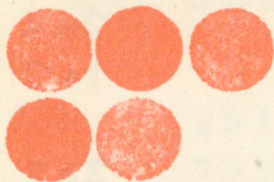
2 □ 4

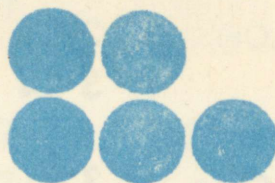
4 □ 1

1 □ 4

3 □ 2

2 □ 3

2. PANE RUUDU ASEMELE ÕIGE MÄRK! > <

1 □ 2

4 □ 3

3 □ 1

4 □ 1

2 □ 3

3 □ 2

4 □ 2

3 □ 4

3 □ 4

2 □ 1

1 □ 3

4 □ 3

3

2+1

1+2

2 + 1 ON SEESAMA MIS 3.

$$2 + 1 = 3$$

KAKS PLUSS ÜKS ON VÖRDNE KOLMEGA.

MÄRK = TÄHENDAB: ON VÖRDNE.

$$1 + 2 = 3$$

PANE RUUDU ASEMELE ÕIGE MÄRK! > < =

1 □ 1

2 □ 1

3 □ 1

4 □ 1

1 □ 2

2 □ 2

3 □ 2

4 □ 2

1 □ 3

2 □ 3

3 □ 3

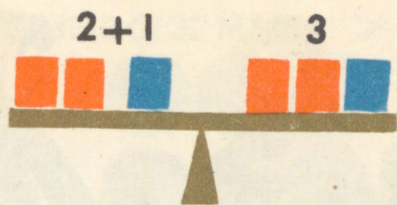
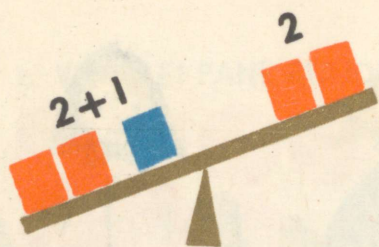
4 □ 3

1 □ 4

2 □ 4

3 □ 4

4 □ 4

1. LOEI!

$1 = 1$

$4 > 1$

$2 < 3$

$4 = 4$

$1 < 2$

$2 = 2$

$3 < 4$

$4 > 3$

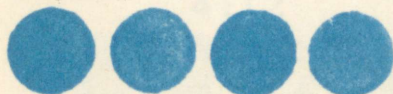
$2 > 1$

$3 < 4$

$3 = 3$

$4 > 2$

2. VÖRDLE!

3. VÖRDLE!

$$3 > 1$$
$$2 < 3$$

NEED ON VÕRRATUSED.

1. LOE JÄRGMISED VÕRRATUSED!

$1 < 2$

$2 > 1$

$2 < 3$

$3 < 4$

$3 > 1$

$4 > 2$

$1 < 3$

$4 > 1$

$3 > 2$

$3 < 4$

$2 > 1$

$1 < 4$

$2 + 1 = 3$ $1 + 1 = 2$

NEED ON VÕRDUSED.

2. ÜTLE VÕRDUSTES RUUDU ASEMEL ÕIGE ARVI!

$3 + 1 = \square$

$2 + 2 = \square$

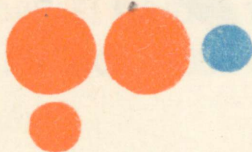
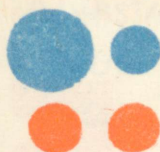
$1 + 3 = \square$

$1 + 2 = \square$

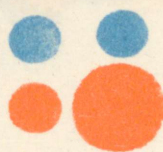
$2 + 1 = \square$

$1 + 1 = \square$

3. MITU SUURT RINGI?
MITU VÄIKEST RINGI?

MITU SINIST RINGI?
MITU PUNAST RINGI?

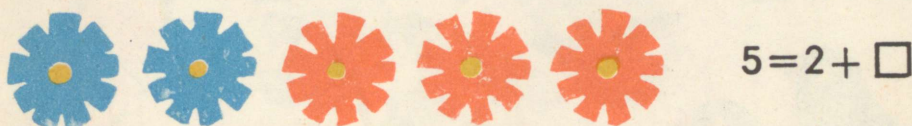
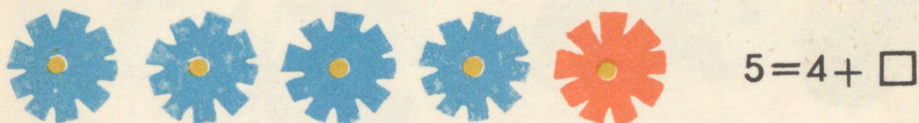

5

1. MITU LILLE ON IGAS REAS?
MITU SINIST? MITU PUNAST?

2. VÖRDLE!

5 JA 4

5 JA 5

3 JA 5

4 JA 5

5 JA 3

5 JA 2

NÄITEKS: 5 > 4

3. JAANIL ON 4 PALLI. REEDAL ON 5 PALLI.

JOONISTA! VÖRDLE! KIRJUTA VIHIKUSSE!

4. TIIDUL ON 5 AUTOT. JÜRIL ON 4 AUTOT.

VÖRDLE!

1.

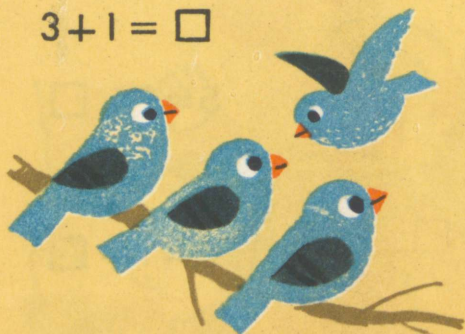

$$1 + 1 = \square$$

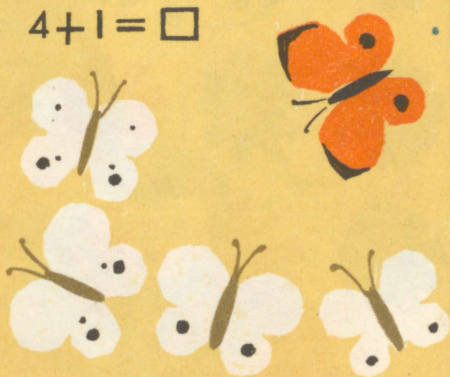

$$2 + 1 = \square$$

$$3 + 1 = \square$$

$$4 + 1 = \square$$

2.

$$1 + 1 = \square$$

$$2 + 1 = \square$$

$$3 + 1 = \square$$

$$4 + 1 = \square$$

3. LIIDA!

1+1

2+1

4+1

1+1

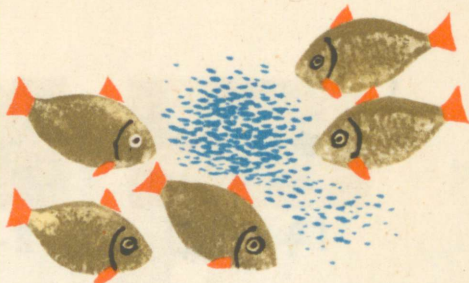
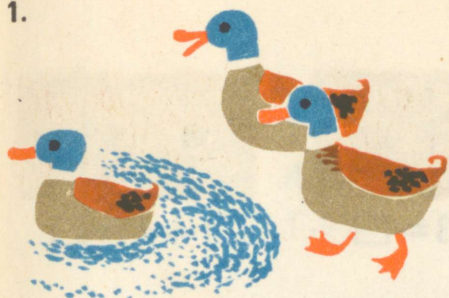
3+1

1+1

3+1

2+1

1.

$$1 + 2 = \square$$

$$3 + 2 = \square$$

$$2 + 2 = \square$$

2.

$$1 + 2 = \square$$

$$2 + 2 = \square$$

$$3 + 2 = \square$$

3.

$$1 + 3 = \square$$

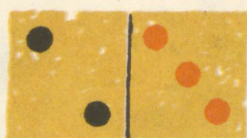
$$2 + 3 = \square$$

$$1 + 4 = \square$$

$1 + 3 = \square$

$2 + 3 = \square$

$1 + 4 = \square$

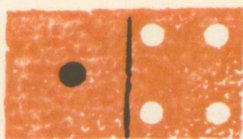
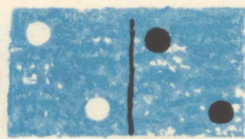
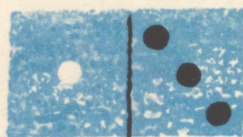
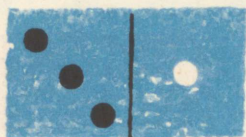

$3 + 2 = \square$

$2 + 3 = \square$

3. KOOSTA IGA JOONISE JAKS VÖRDUS!

4. LIIDA!

$1 + 2$

$1 + 3$

$1 + 4$

$3 + 1$

$2 + 2$

$2 + 3$

$4 + 1$

$1 + 3$

$3 + 2$

$3 + 2$

$2 + 2$

$1 + 4$

1. LIIDA!

$2+1$

$1+3$

$2+1$

$1+2$

$1+2$

$4+1$

$2+3$

$1+3$

$3+1$

$1+4$

$3+1$

$1+4$

2. ÜTLE RUUDU ASEMELE ÕIGE MÄRK!

$1 \square 2$

$3 \square 2$

$4 \square 2$

$2 \square 3$

$2 \square 1$

$1 \square 3$

$3 \square 4$

$3 \square 1$

$4 \square 1$

$4 \square 3$

$4 \square 4$

$3 \square 4$

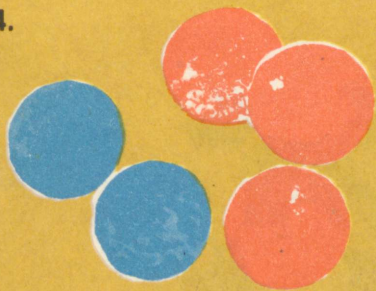
3.

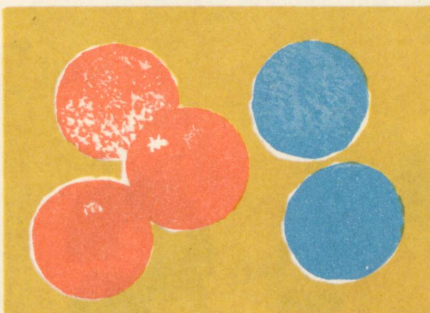
$5 = 4 + 1$

$5 = 1 + 4$

4.

$5 = \square + \square$

$5 = \square + \square$

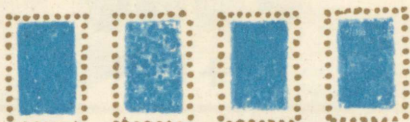
KOOSTA PILTIDE JÄRGI ÜLESANDEID!

1. KALLEL ON 4 POSTMARKI.

MALLEL ON 3 POSTMARKI. VÖRDLE!

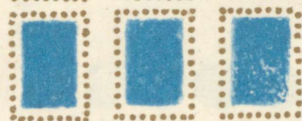
KALLE
MARGID

4

$4 > 3$

MALLE
MARGID

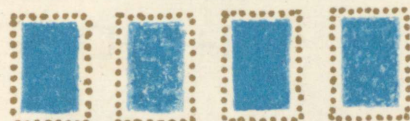

3

$3 < 4$

2. ISA ANNAB MALLELE VEEL ÜHE MARGI. VÖRDLE NÜÜD!

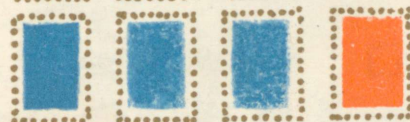
KALLE
MARGID

4

$4 = 3 + 1$

MALLE
MARGID

3+1

$3 + 1 = 4$

3. TIINAL ON 5 VIHIKUT.

JAAGUL ON 4 VIHIKUT.

VÖRDLE!

TIINA

$5 > 4$

JAAK

$4 < 5$

4. EMA ANNAB JAAGULE

VEEL ÜHE VIHIKU.

VÖRDLE NÜÜD UUESTI!

TIINA

$5 = 4 + 1$

JAAK

$4 + 1 = 5$

1. VÖRDLE!

3

3+1

4

4

$$3 < 4$$

$$3 + 1 = 4$$

2. VÖRDLE!

□

□ + 1 = 5

□

5

$$\square < \square$$

$$\square + 1 = \square$$

3. VÖRDLE!

□

5

□

□ + 1 = 5

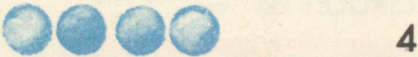
$$\square > 4$$

$$\square = 4 + \square$$

4. VÖRDLE!

□

4

□

□ + 1 = 4

$$\square > 3$$

$$\square = 3 + 1$$

5. VÖRDLE JOONISTE ABIL!

$$3 > 2$$

$$4 < 5$$

$$2 < 4$$

___ = ___

___ = ___

___ = ___

6

1. JAOTA POSTMARGID VÄRVI JÄRGI!

		$6 = 1 + \square$	$6 = \square + 1$
		$6 = 2 + \square$	$6 = \square + 2$
		$6 = 3 + \square$	$6 = \square + 3$
		$6 = 4 + \square$	$6 = \square + 4$
		$6 = 5 + \square$	$6 = \square + 5$

2. LIIDA!

$1 + 1$

$5 + 1$

$2 + 1$

$5 + 1$

$2 + 1$

$1 + 2$

$1 + 3$

$3 + 1$

$3 + 1$

$1 + 3$

$3 + 2$

$3 + 3$

$4 + 1$

$1 + 4$

$4 + 1$

$1 + 2$

3. LIIDA!

$5 + 1$

$3 + 3$

$3 + 2$

$4 + 2$

$2 + 3$

$2 + 1$

$2 + 4$

$2 + 4$

$4 + 2$

$1 + 2$

$4 + 2$

$1 + 5$

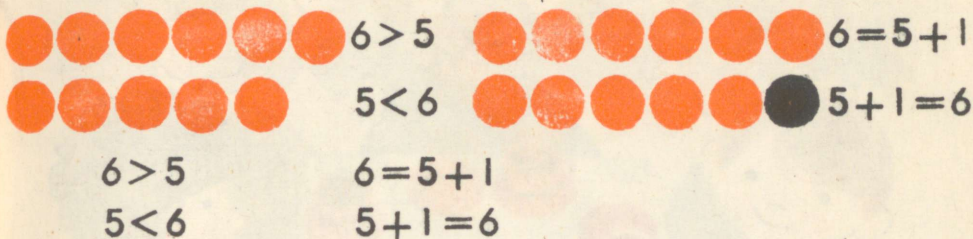
$3 + 1$

$1 + 1$

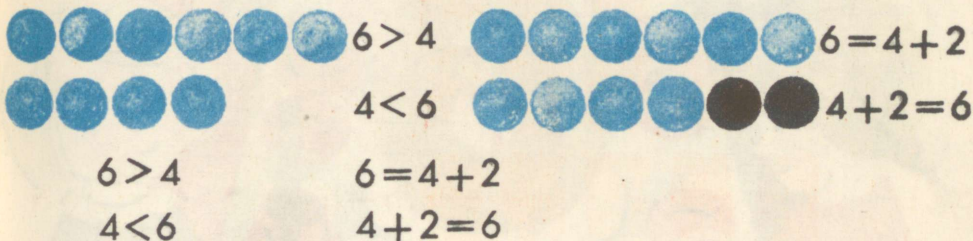
$2 + 3$

$5 + 1$

1. VÖRDLE!

2. VÖRDLE!

3. VÖRDLE SAMUTI!

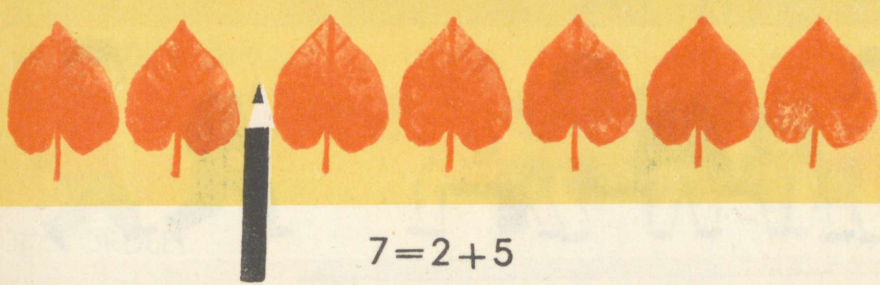
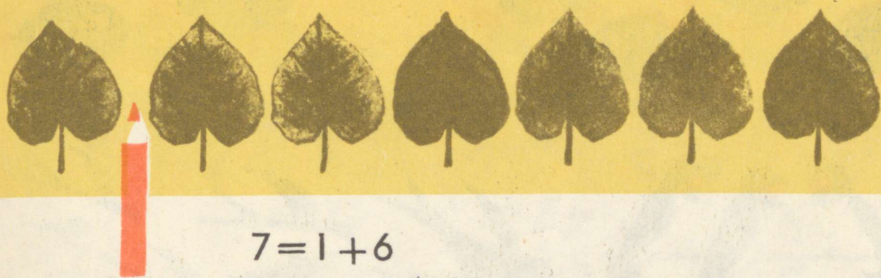

4. PANE RUUDU ASEMELE ÕIGE MÄRK! > < =

5 □ 1	4 □ 1	3 □ 1	2 □ 3
5 □ 2	4 □ 2	3 □ 2	3 □ 4
5 □ 3	4 □ 3	3 □ 3	4 □ 5
5 □ 4	4 □ 4	3 □ 4	2 □ 1

7

1. VAATA JOONISELT, MISSUGUNE ARV PUUDUB!

$7 = 1 + \square$	$7 = 4 + \square$	$7 = \square + 1$	$7 = \square + 4$
$7 = 2 + \square$	$7 = 5 + \square$	$7 = \square + 2$	$7 = \square + 5$
$7 = 3 + \square$	$7 = 6 + \square$	$7 = \square + 3$	$7 = \square + 6$

2. LIIDA!

$4 + 2$	$5 + 2$	$6 + 1$	$3 + 4$
$2 + 4$	$2 + 5$	$1 + 6$	$4 + 3$

3. PANE RUUDU ASEMELE ÕIGE MÄRK! $>$ $<$ $=$

$7 \square 6$	$7 \square 5$	$3 \square 7$	$7 \square 7$	$7 \square 4$
$6 \square 7$	$4 \square 7$	$3 \square 3$	$6 \square 5$	$3 \square 2$

KOOSTA PILTIDE JÄRGI ÜLESANDEID!

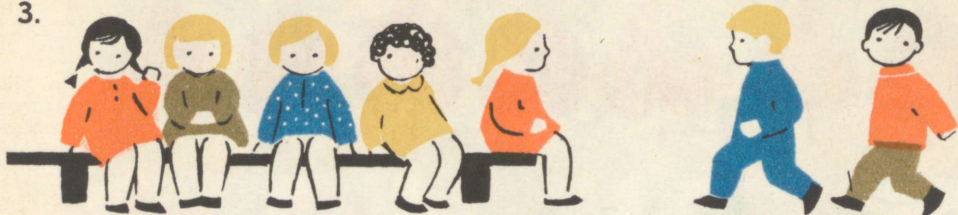
1.

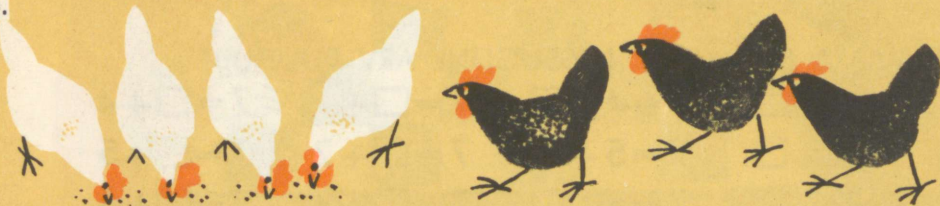
2.

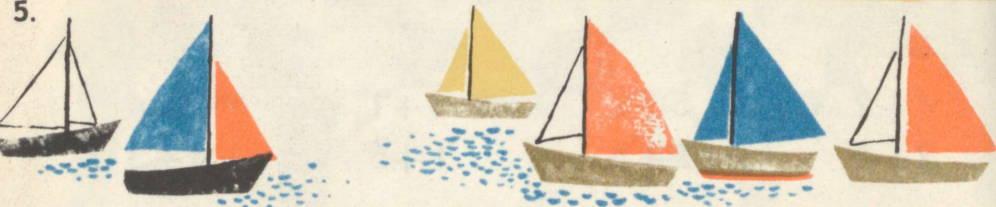
3.

4.

5.

6.

1. VÖRDLE!

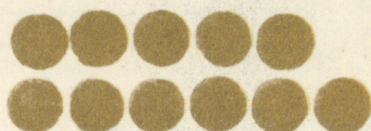
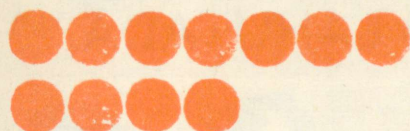

$5 < 7$ $7 > 5$
 $5 + 2 = 7$ $7 = 5 + 2$
 $7 = 5 + 2$ $5 + 2 = 7$

$7 > 6$ $6 < 7$
 $7 = 6 + 1$ $6 + 1 = 7$
 $6 + 1 = 7$ $7 = 6 + 1$

2. VÖRDLE SAMUTI!

3. VÖRDLE!

6 JA 7

7 JA 5

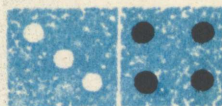
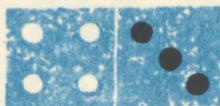
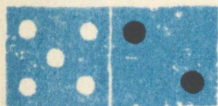
7 JA 4

7 JA 6

5 JA 7

4 JA 7

4. KOOSTA 2 VÖRDUSI IGALE JOONISELE!

$5 + 2 = 7$

$2 + 5 = 7$

5. ARVUTA!

$2 + 1$

$1 + 1$

$4 + 1$

$6 + 1$

$5 + 1$

$3 + 1$

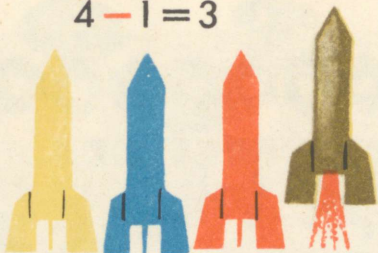
$2 + 1$

$5 + 1$

$3 + 1$

$4 + 1$

$$4 - 1 = 3$$

4 MIINUS 1 ON
VÖRDNE KOLMEGA.

$$5 - 1 = 4$$

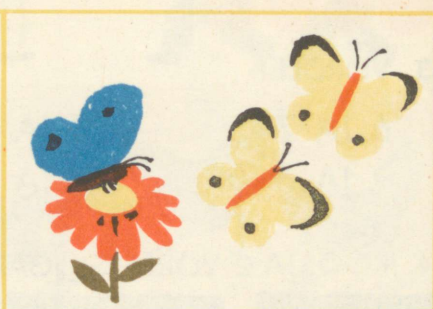
5 MIINUS 1 ON
VÖRDNE NELJAGA.

**MÄRK – LOETAKSE MIINUS.
SEE TÄHENDAB LAHUTADA.**

$$4 - 2 = \square$$

ÜTLE RUUDU ASEMEL ÕIGE ARVI!

$$3 - 2 = \square$$

2. LAHUTA JOONISE ABIL!

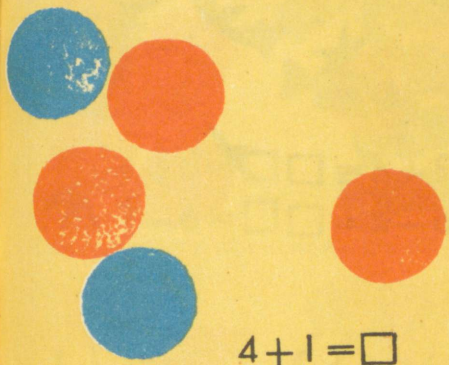

$$5 - 2 = \square$$

$$5 - 3 = \square$$

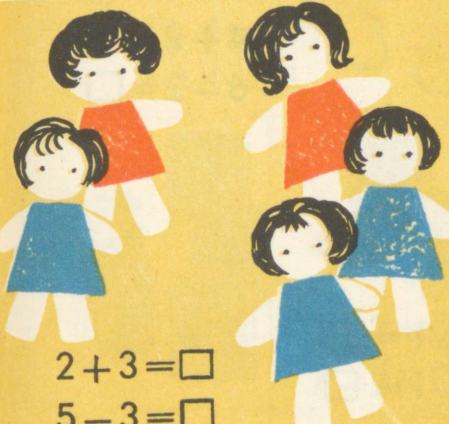
1. LEIA PUUDUVAD ARVUD!

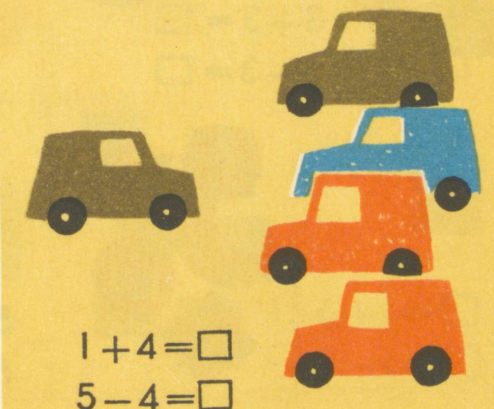
4 + 1 = □
5 - 1 = □

3 + 2 = □
5 - 2 = □

2 + 3 = □
5 - 3 = □

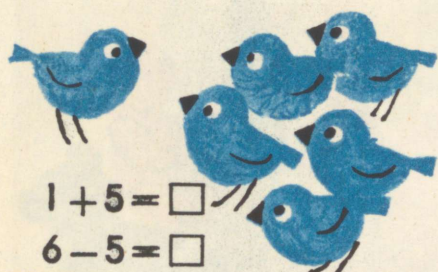
1 + 4 = □
5 - 4 = □

2. LEIA PUUDUVAD ARVUD!

4 + □ = 5
□ + 3 = 5
2 + □ = 5
1 + 4 = □

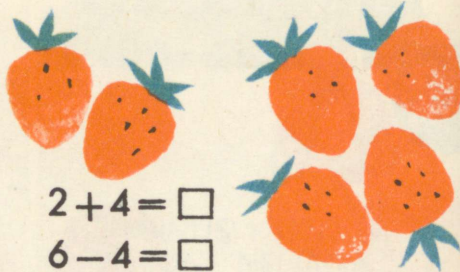
5 - 2 = □
5 - □ = 4
□ - 3 = 2
5 - □ = 1

1. LEIA PUUDUVAD ARVUD!

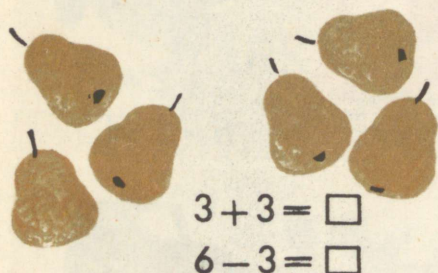
$1 + 5 = \square$

$6 - 5 = \square$

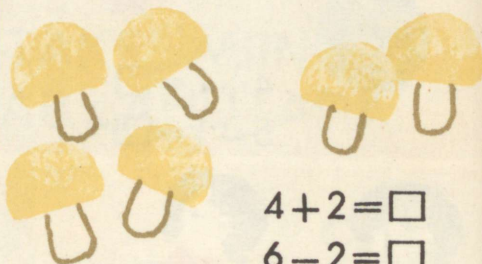
$2 + 4 = \square$

$6 - 4 = \square$

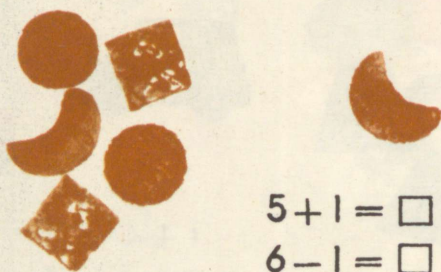
$3 + 3 = \square$

$6 - 3 = \square$

$4 + 2 = \square$

$6 - 2 = \square$

$5 + 1 = \square$

$6 - 1 = \square$

2. LEIA PUUDUVAD ARVUD!

$3 + \square = 6$

$5 + \square = 6$

$4 + 2 = \square$

$6 - 3 = \square$

$6 - 1 = \square$

$6 - 2 = \square$

$6 - \square = 5$

$6 - \square = 3$

$6 - \square = 2$

$\square + 1 = 6$

$\square + 4 = 6$

$\square + 3 = 6$

1. LEIA PUUDUVAD ARVUD!

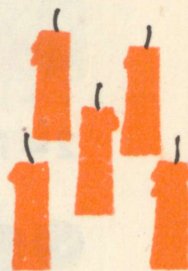
$1 + 6 = \square$

$7 - 6 = \square$

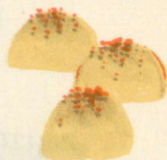
$2 + 5 = \square$

$7 - 5 = \square$

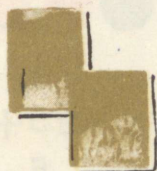
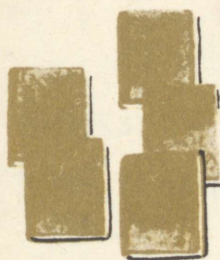
$3 + 4 = \square$

$7 - 4 = \square$

$4 + 3 = \square$

$7 - 3 = \square$

$5 + 2 = \square$

$7 - 2 = \square$

$6 + 1 = \square$

$7 - 1 = \square$

2. ARVUTA!

$2 + 5$

$7 - 3$

$5 + 2$

$6 - 3$

$7 - 1$

$6 + 1$

$7 - 6$

$2 + 3$

$4 + 3$

$7 - 2$

$3 + 4$

$5 - 3$

$7 - 5$

$1 + 6$

$7 - 3$

$3 + 2$

1. ARVUTA!

$1+1$

$2-1$

$2+1$

$3-1$

$3+1$

$4-1$

$4+1$

$5-1$

$5+1$

$6-1$

$6+1$

$7-1$

2. ÜTLE IGA JOONISE KOHTA 2 VÖRDUST!

3. ARVUTA!

$4+2$

$6-2$

$2+4$

$6-4$

$6+1$

$6-1$

$1+5$

$6-5$

$3+2$

$5-2$

$2+3$

$5-3$

$1+4$

$5-4$

$4+1$

$7-1$

4. LEIA PUUDUVAD ARVUD!

$3 + \square = 5$

$4 + \square = 6$

$\square + 5 = 6$

$2 + 3 = \square$

$1 + \square = 3$

$2 + \square = 5$

$\square + 3 = 4$

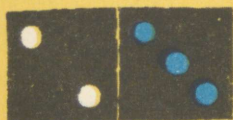
$1 + \square = 4$

$\square + 3 = 6$

$2 + \square = 6$

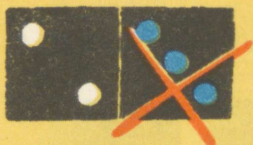
$4 + \square = 6$

$5 + \square = 6$

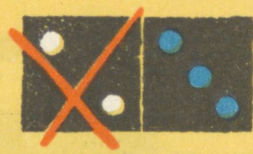

$$2 + 3 = 5$$

$$3 + 2 = 5$$

$$5 - 3 = 2$$

$$5 - 2 = 3$$

NELI VÖRDUST SAAB LUGEDA KA ÜHELT JOONISELT:

$$4 + 1 = 5$$

$$5 - 1 = 4$$

$$1 + 4 = 5$$

$$5 - 4 = 1$$

1. LOE SAMUTI 4 VÖRDUST IGALT JOONISELT!

2. ARVUTA NING PÖHJENDA!

$$5 - 1$$

$$4 - 1$$

$$3 - 1$$

$$6 - 1$$

$$4 + 1$$

$$3 + 1$$

$$2 + 1$$

$$5 + 1$$

NAITEKS: $5 - 1 = 4$, SEST $4 + 1 = 5$

3. LAHUTA JA PÖHJENDA LIITMISEGA!

$$7 - 1$$

$$6 - 1$$

$$6 - 2$$

$$4 - 1$$

$$5 - 1$$

$$6 - 3$$

4. ARVUTA!

$$4 + 1$$

$$3 + 1$$

$$2 + 3$$

$$1 + 6$$

$$1 + 4$$

$$1 + 3$$

$$3 + 2$$

$$6 + 1$$

$$5 - 1$$

$$4 - 1$$

$$5 - 2$$

$$7 - 1$$

$$5 - 4$$

$$4 - 3$$

$$5 - 3$$

$$7 - 6$$

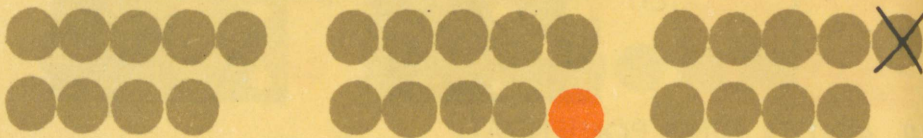
1. PILLEL ON KOLM VIHIKUT, JÜRIL ON 2 VIHIKUT.

MIDA PEAB TEGEMA, ET JÜRIL OLEKS NIISAMA PALJU VIHIKUID KUI PILLEL?

MIDA PEAB TEGEMA, ET PILLEL OLEKS NIISAMA PALJU VIHIKUID KUI JÜRIL?

2.

$$5 > 4,$$

$$4 < 5,$$

SEST $5 = 4 + 1$
SEST $4 + 1 = 5$

JA $5 - 1 = 4$
JA $4 = 5 - 1$

3. PÕHJENDA SAMUTI LIITMISE JA LAHUTAMISE ABIL!

$1 < 2$

$3 < 4$

$4 < 5$

$7 > 6$

$5 < 6$

$2 > 1$

$4 > 3$

$5 > 4$

$6 < 7$

$6 > 5$

4. VÕRDLE! ÜTLE RUUDU ASEMEL ÕIGE MÄRK! $>$ $<$ $=$

$3 \square 4$

$4 \square 3$

$5 \square 3$

$5 \square 4$

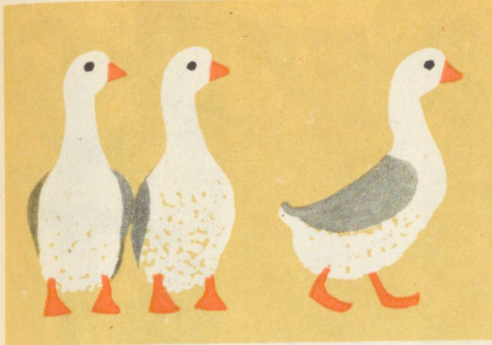
$2 \square 1$

$5 \square 5$

$4 \square 5$

$6 \square 7$

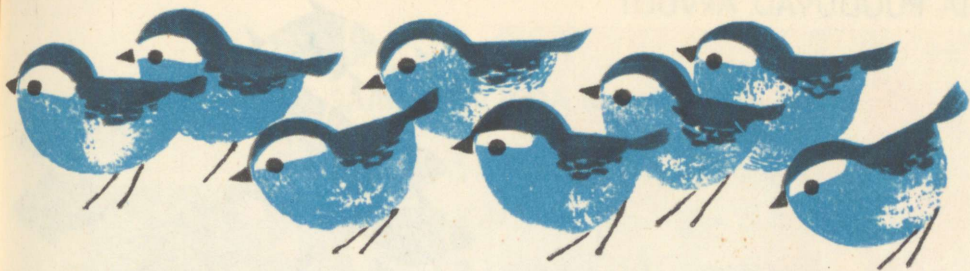
KOOSTA PILTIDE JÄRGI ÜLESANDEID!

8

1. LEIA PUUDUVAD ARVUD!

$8 = 1 + \square$

$8 = 5 + \square$

$8 = \square + 1$

$8 = \square + 5$

$8 = 2 + \square$

$8 = 6 + \square$

$8 = \square + 2$

$8 = \square + 6$

$8 = 3 + \square$

$8 = 7 + \square$

$8 = \square + 3$

$8 = \square + 7$

$8 = 4 + \square$

$8 = \square + 4$

2. VÖRDLE!

7 JA 8

5 JA 8

8 JA 6

6 JA 7

8 JA 7

8 JA 8

6 JA 8

6 JA 6

3. PÖHJENDA NAGU LEHEKÜLJEL 42!

$7 < 8$

$6 < 8$

$5 < 8$

$6 < 7$

$5 < 6$

$8 > 7$

$8 > 6$

$8 > 5$

$7 > 6$

$6 > 5$

4. ARVUTA!

$1 + 1$

$3 + 1$

$5 + 1$

$7 + 1$

$6 + 2$

$8 - 1$

$7 - 1$

$6 - 1$

$5 - 1$

$8 - 2$

$2 + 1$

$4 + 1$

$6 + 1$

$2 + 1$

$5 + 3$

$4 - 1$

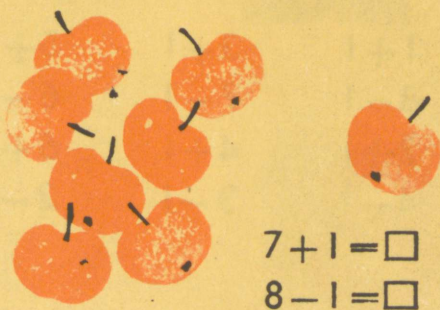
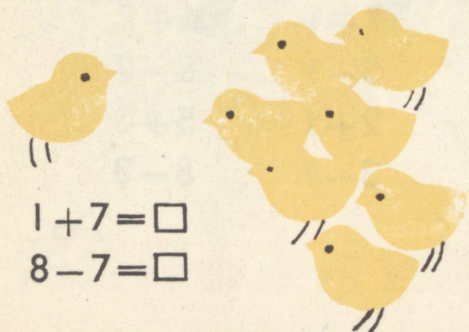
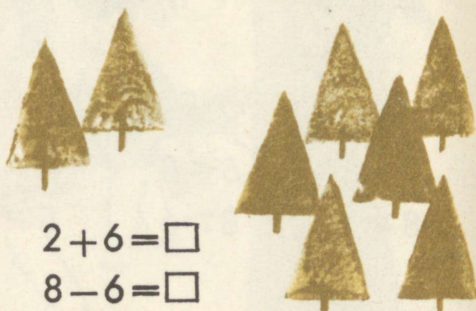
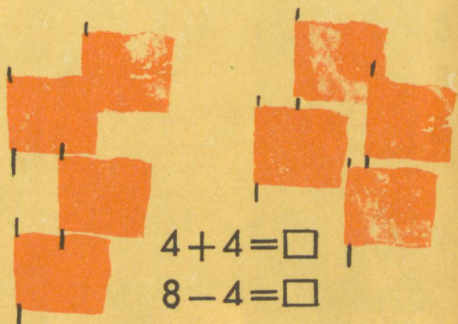
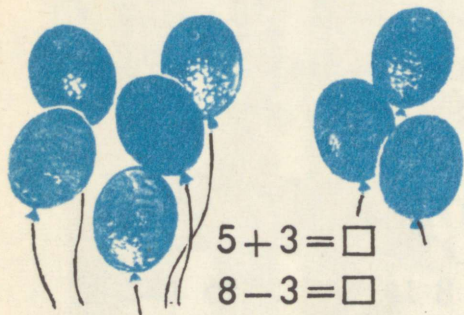
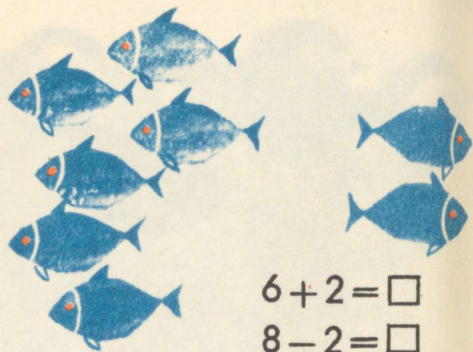
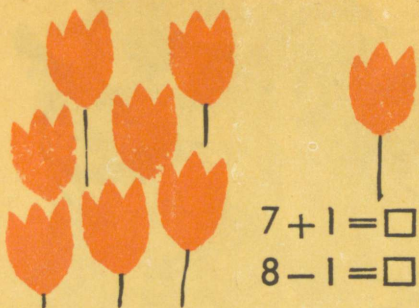
$3 - 1$

$2 - 1$

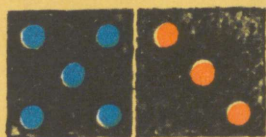
$3 - 1$

$8 - 3$

LEIA PUUDUVAD ARVUD!

SELLELT JOONISELT SAAME LUGEDA 8 VÖRDUST:

$5 + 3 = 8$

$8 = 5 + 3$

$3 + 5 = 8$

$8 = 3 + 5$

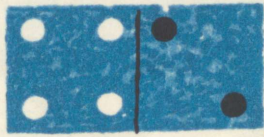
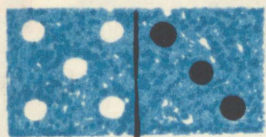
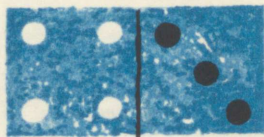
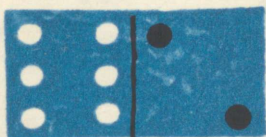
$8 - 3 = 5$

$5 = 8 - 3$

$8 - 5 = 3$

$3 = 8 - 5$

1. LOE SAMUTI 8 VÖRDUST IGALT JOONISELT!

2. VÖRDLE JA PÖHJENDA!

$8 > 7$

$7 > 6$

$6 > 5$

$5 > 4$

$7 < 8$

$6 < 7$

$5 < 6$

$4 < 5$

3. LIIDA! MIDA SA TÄHELE PANED?

$7 + 1$

$2 + 6$

$5 + 3$

$4 + 3$

$5 + 2$

$1 + 7$

$6 + 2$

$3 + 5$

$3 + 4$

$2 + 5$

4. LAHUTA!

$8 - 1$

$8 - 3$

$8 - 5$

$8 - 7$

$8 - 3$

$8 - 2$

$8 - 4$

$8 - 6$

$8 - 2$

$8 - 1$

1. LEIA PUUDUVAD ARVUD!

$$9 = 1 + \square$$

$$9 = 2 + \square$$

$$9 = 3 + \square$$

$$9 = 4 + \square$$

$$9 = 5 + \square$$

$$9 = 6 + \square$$

$$9 = 7 + \square$$

$$9 = 8 + \square$$

2. PANE IGA RUUDU ASEMELE ÕIGE MARK! $>$ $<$ $=$

$$8 \square 9$$

$$9 \square 6$$

$$5 \square 9$$

$$9 \square 9$$

$$9 \square 7$$

$$7 \square 8$$

$$9 \square 8$$

$$4 \square 9$$

3. PÖHJENDA VÖRRATUSI!

$$9 > 8$$

$$7 < 9$$

$$9 > 6$$

$$5 < 9$$

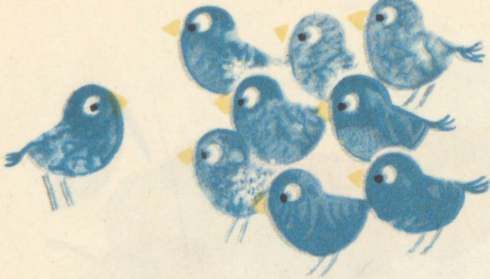
$$8 < 9$$

$$9 > 7$$

$$6 < 9$$

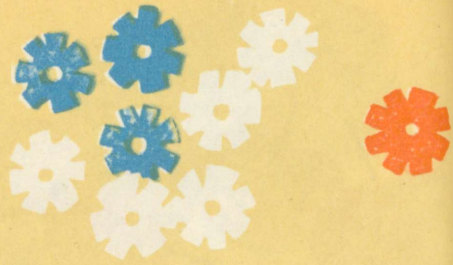
$$9 > 5$$

LEIA PUUDUVAD ARVUD!

$1 + 8 = \square$

$9 - 8 = \square$

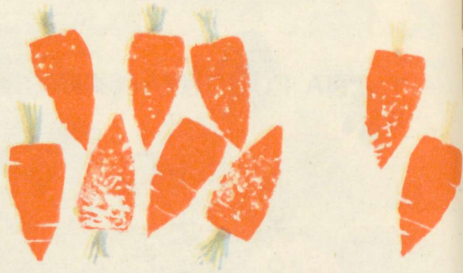
$8 + 1 = \square$

$9 - 1 = \square$

$2 + 7 = \square$

$9 - 7 = \square$

$7 + 2 = \square$

$9 - 2 = \square$

$3 + 6 = \square$

$9 - 6 = \square$

$6 + 3 = \square$

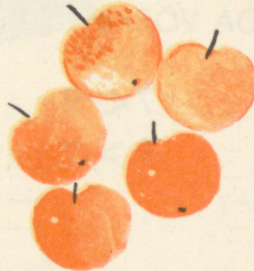
$9 - 3 = \square$

$4 + 5 = \square$

$9 - 5 = \square$

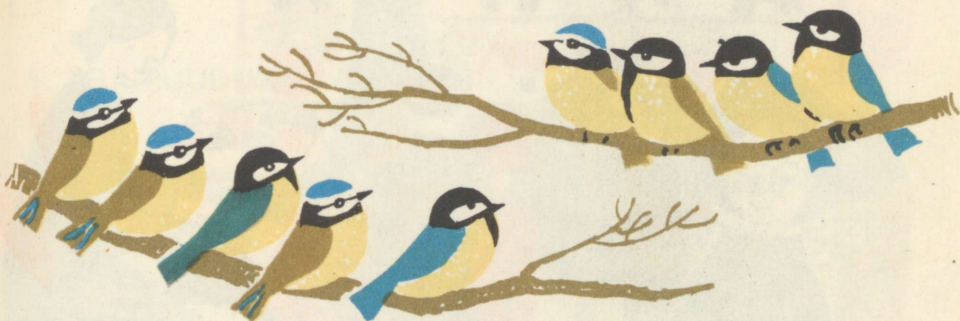
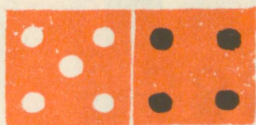

$5 + 4 = \square$

$9 - 4 = \square$

1. KIRJUTA 8 VÖRDUST KUMMAGI JOONISE KOHTA!

$$5 + 4 = \square$$

$$4 + 5 = \square$$

3. ARVUTA!

$7 + 2$

$3 + 2$

$8 + 1$

$3 + 3$

$2 + 7$

$2 + 3$

$1 + 8$

$4 + 4$

4. PANE RUUDU ASEMELE ÕIGE MÄRK! $>$ $<$ $=$

$8 \square 9$

$7 \square 7$

$7 \square 8$

$9 \square 6$

$9 \square 5$

$8 \square 6$

$5 \square 7$

$7 \square 9$

5. LEIA PUUDUVAD ARVUD!

$8 + 1 = \square$

$7 + \square = 9$

$9 - 4 = \square$

$1 + 8 = \square$

$8 + \square = 9$

$9 - 5 = \square$

10

1. LEIA PUUDUVAD ARVUD!

$10 = 1 + \square$

$10 = 4 + \square$

$10 = 7 + \square$

$10 = 2 + \square$

$10 = 5 + \square$

$10 = 8 + \square$

$10 = 3 + \square$

$10 = 6 + \square$

$10 = 9 + \square$

2. VÖRDLE!

$10 \square 9$

$8 \square 10$

$9 \square 10$

$7 \square 9$

$9 \square 8$

$9 \square 8$

$10 \square 7$

$9 \square 9$

$10 \square 10$

$8 \square 6$

3. PÕHIJENDA VÖRRATUSI!

$10 > 9$

$8 < 10$

$7 < 10$

$8 < 9$

$9 < 10$

$10 > 8$

$10 > 7$

$9 > 8$

4. ARVUTA!

$6 + 2$

$8 + 2$

$7 + 2$

$6 + 1$

$9 - 2$

$7 - 1$

$8 - 2$

$10 - 2$

$9 + 1$

$3 + 2$

$5 + 2$

$4 + 2$

$7 - 2$

$6 - 2$

$10 - 1$

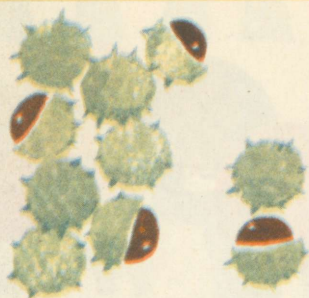
$9 - 2$

LEIA PUUDUVAD ARVUD!

$9 + 1 = \square$

$10 - 1 = \square$

$8 + 2 = \square$

$10 - 2 = \square$

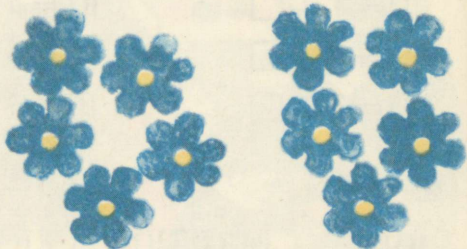
$7 + 3 = \square$

$10 - 3 = \square$

$6 + 4 = \square$

$10 - 4 = \square$

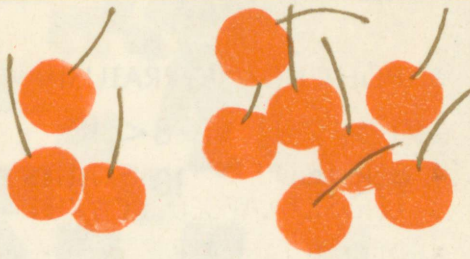
$5 + 5 = \square$

$10 - 5 = \square$

$4 + 6 = \square$

$10 - 6 = \square$

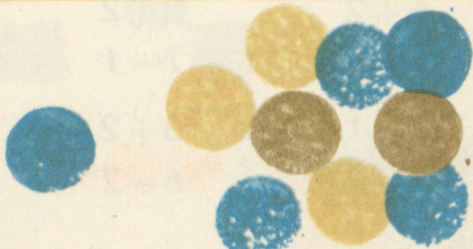
$3 + 7 = \square$

$10 - 7 = \square$

$2 + 8 = \square$

$10 - 8 = \square$

$1 + 9 = \square$

$10 - 9 = \square$

1. KOOSTA 8 VÖRDUST!

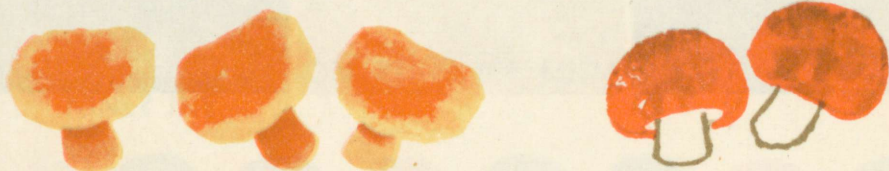

2. ARVUTA!

$1+2$	$1+3$	$3+2$	$3+3$	$5+2$
$3-2$	$4-3$	$5-2$	$6-3$	$7-2$
$2+2$	$2+3$	$4+2$	$4+3$	$6+2$
$4-2$	$5-3$	$6-2$	$7-3$	$8-2$

3. ARVUTA!

$9+1$	$8+2$	$7+3$	$6+4$	$5+5$
$1+9$	$2+8$	$3+7$	$4+6$	$4+4$
$10-1$	$10-2$	$10-3$	$10-4$	$3+3$
$10-9$	$10-8$	$10-7$	$10-6$	$2+2$

4. ENE LEIDIS 3 SEENT. ANTS LEIDIS 2 SEENT. MITU SEENT LEIDSID LAPSED KOKKU?

5. PEETER LEIDIS 8 SEENT. 2 SEENT VISKAS TA ÄRA. MITU SEENT JÄI PEETRILE?

6. SIRJE LEIDIS 5 VÄIKEST JA 2 SUURT SEENT. MITU SEENT LEIDIS SIRJE KOKKU?

7. KOOSTA JOONISTE JÄRGI ÜLESANDEID!

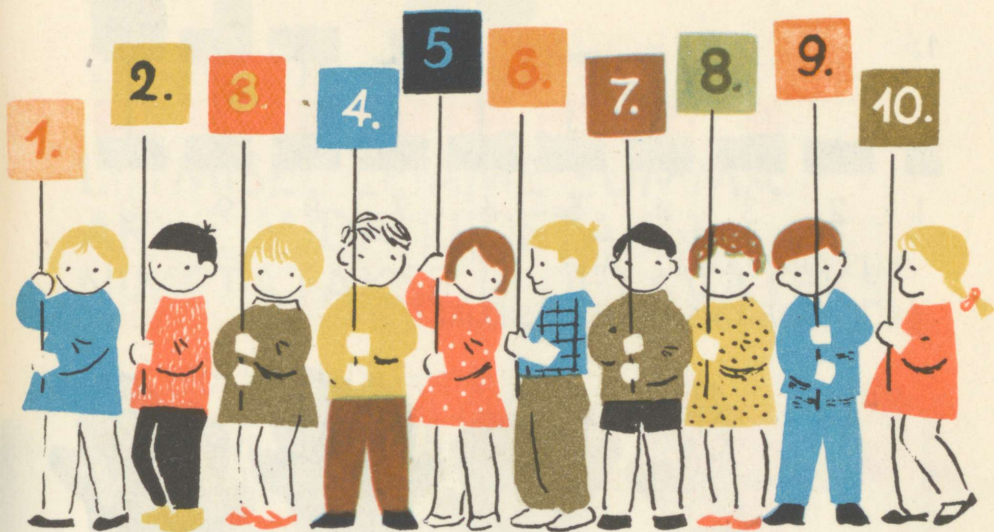

1. LEIA RUUTUDES PUUDUVAD ARVUD!

<p>1 9</p> <p>4 <input type="text"/> 10 3 <input type="text"/></p> <p>2 <input type="text"/> 5 <input type="text"/></p>	<p>3 <input type="text"/></p> <p>2 <input type="text"/> 9 1 <input type="text"/></p> <p>4 <input type="text"/></p>	<p>1 <input type="text"/></p> <p>4 <input type="text"/> 8 3 <input type="text"/></p> <p>2 <input type="text"/></p>
<p>3 <input type="text"/></p> <p>1 <input type="text"/> 7 2 <input type="text"/></p>	<p>1 <input type="text"/></p> <p>3 <input type="text"/> 6 4 <input type="text"/></p>	<p>2 <input type="text"/> 5 1 <input type="text"/></p>

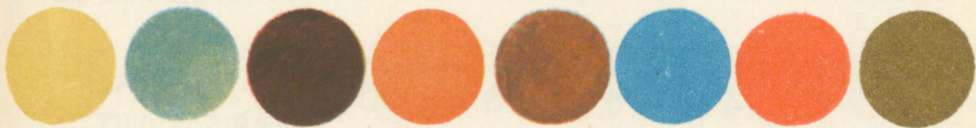
2. LEIA PUUDUVAD ARVUD!

$10 = 2 + \square$	$9 = 8 + \square$	$8 = 6 + \square$	$7 = 3 + \square$
$10 = 7 + \square$	$9 = 3 + \square$	$8 = 1 + \square$	$7 = 6 + \square$
$10 = 9 + \square$	$9 = 5 + \square$	$8 = 4 + \square$	$7 = 2 + \square$
$10 = 5 + \square$	$9 = 2 + \square$	$8 = 7 + \square$	$7 = 4 + \square$

1. MITMENDAL KOHAL ASUVAD TÛTARLAPSED?
MITMENDAL KOHAL ASUVAD POISID?

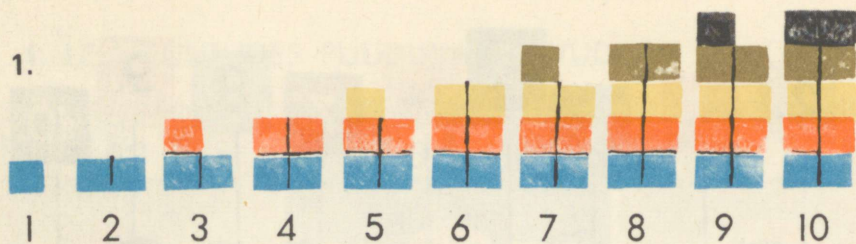
2. MITMES RING ON PUNANE? MITMES RING ON SI-
NINE? JNE.

3. MIS VÄRVI ON ESIMENE KANA? TEINE? JNE.

1.

KUS ON PAARID TÄIS?

KUS JÄÄB ÜKS RUUT ÜKSIKUKS?

2. MITU PAARI? MITU KINNAST?

NEED ON
PAARITUD ARVUD.

NEED ON
PAARISARVUD.

3. LOE JOONISELT PAARISARVUD! LOE JOONISELT PAARITUD ARVUD!

LIITMISEL LEIAME SUMMA. ARVE, MIDA LIIDETAKSE, NIMETATAKSE LIIDETAVATEKS.

1. LEIA LIIDETAVATE 4 JA 1 SUMMA!
ARVUTA NII: 4 PLUSS 1 ON VÖRDNE 5-GA.
KIRJUTA NII: $4 + 1 = 5$
LEIA LIIDETAVATE 4 JA 2, 3 JA 1, 6 JA 1 SUMMA!
2. LEIA JÄRGMISED SUMMAD!

$3 + 3$

$2 + 3$

$2 + 1$

$8 + 1$

LAHUTAMISEL LEIAME VAHE.

3. LEIA ARVUDE 6 JA 1 VAHE!
ARVUTA NII: 6 MIINUS 1 ON VÖRDNE 5-GA.
KIRJUTA NII: $6 - 1 = 5$
LEIA NÜÜD ARVUDE 4 JA 1 VAHE, 8 JA 1 VAHE!

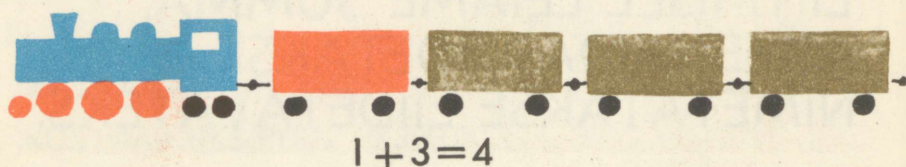
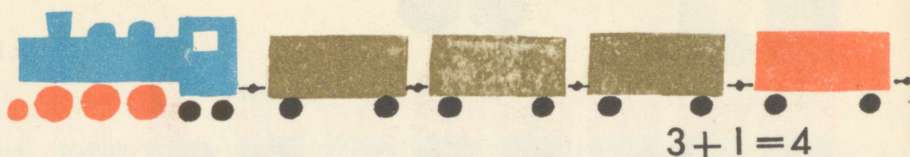
4. ARVUTA VAHE!

$2 - 1$

$10 - 1$

$8 - 1$

$7 - 1$

1.

$$5 + 1 = \square$$

$$1 + 5 = \square$$

2. LIIDA NING VÖRDLE TULEMUSI!

$$3 + 1$$

$$6 + 1$$

$$4 + 1$$

$$7 + 1$$

$$1 + 3$$

$$1 + 6$$

$$1 + 4$$

$$1 + 7$$

**LIIDETAVATE JÄRJEKORDA
VÕIB MUUTA.**

3. VAHETA LIIDETAVAD JA ARVUTA!

$$1 + 5$$

$$1 + 8$$

$$1 + 9$$

$$1 + 8$$

$$1 + 2$$

$$1 + 4$$

$$1 + 3$$

$$1 + 7$$

4. LIIDA NII, NAGU ON KERGEM!

$$3 + 1$$

$$7 + 1$$

$$1 + 8$$

$$9 + 1$$

$$2 + 3$$

$$1 + 6$$

$$2 + 3$$

$$1 + 9$$

1. PANE LAUALE 6 PULKA. VÕTA ÄRA 2 PULKA. MISSUGUSE VÕRDUSE SA SAAD?

PANE NÜÜD 2 PULKA JUURDE. MISSUGUSE VÕRDUSE SAAD SA NÜÜD?

2. LAHUTA! PÕHJENDA LIITMISEGA!

$6 - 1$

$7 - 1$

$9 - 2$

$4 - 1$

$8 - 2$

$3 - 2$

$5 - 3$

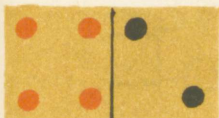
$2 - 1$

NÄITEKS:

$7 - 2 = 5, \text{ SEST } 5 + 2 = 7$

3. LOE IGALT JOONISELT 8 VÕRDUST!

4. LOE IGALT JOONISELT LAHUTAMISÜLESANNE!
PÕHJENDA LIITMISEGA!

NÄITEKS:

$8 - 3 = 5, \text{ SEST } 5 + 3 = 8$

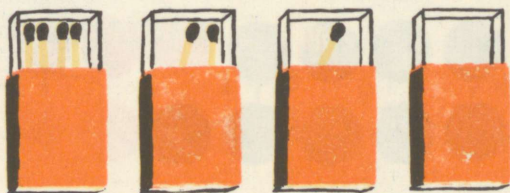
1. MITU ESET ON IGAL RIIULIL?

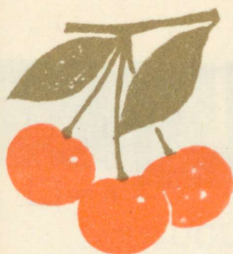

VIIMANE RIIUL ON TÜHI, SEAL POLE ÜHTEGI ESET.
ESEMETE ARV VIIMASEL RIIULIL ON N U L L.

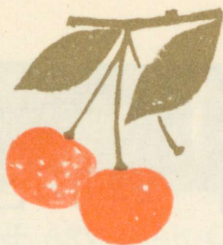
NULL KIRJUTATAKSE NUMBRIGA NII: 0

2. MITU TIKKU?

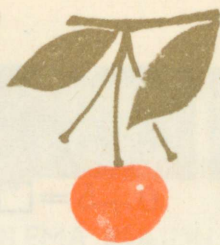

3

$$3 - 1 = 2$$

$$3 - 2 = 1$$

$$3 - 3 = 0$$

1. ARVUTA!

$4 - 1$

$5 - 2$

$6 - 3$

$1 - 1$

$3 - 1$

$5 - 3$

$6 - 4$

$2 - 2$

$2 - 1$

$5 - 4$

$6 - 5$

$3 - 3$

$1 - 1$

$5 - 5$

$6 - 6$

$4 - 4$

2. LEIA PUUDUVAD ARVUD!

$9 - 9 = \square$

$8 - 8 = \square$

$3 - 3 = \square$

$5 - \square = 0$

$6 - \square = 0$

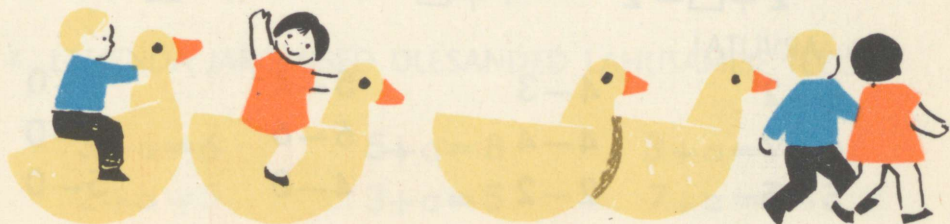
$2 - \square = 0$

3. LOE JOONISEL ASUVAD ARVUD!

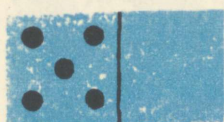

MISSUGUNE ARV ON SELLES REAS ESIMENE?

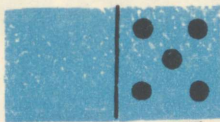
4. KOOSTA ÜLESANNE!

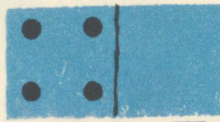
1. LIIDA!

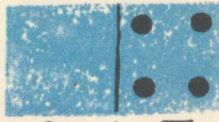
$5 + 0 = \square$

$0 + 5 = \square$

$4 + 0 = \square$

$0 + 4 = \square$

2. LIIDA!

$4 + 0$

$0 + 2$

$0 + 0$

$3 + 0$

$2 + 0$

$1 + 0$

$0 + 4$

$0 + 1$

$8 + 0$

$9 + 0$

$7 + 0$

$0 + 8$

3. LAHUTA!

$3 - 3 = \square$

$3 - 2 = \square$

$3 - 1 = \square$

$3 - 0 = \square$

4. ARVUTA!

$3 + 0$

$4 + 0$

$7 + 0$

$5 + 0$

$3 - 0$

$4 - 0$

$8 - 0$

$0 + 5$

$0 + 3$

$0 + 4$

$0 + 6$

$9 - 0$

5. LEIA PUUDUVAD ARVUD!

$3 + 2 = \square$

$4 - 1 = \square$

$\square + 2 = 3$

$2 + \square = 4$

$1 + 4 = \square$

$3 + 0 = \square$

$2 + \square = 2$

$1 + \square = 1$

$4 - \square = 4$

6. ARVUTA!

$3 - 2$

$4 - 3$

$5 - 4$

$3 - 0$

$6 - 2$

$4 - 4$

$6 - 6$

$6 - 0$

$5 - 5$

$2 - 2$

$4 - 0$

$5 - 0$

1.

$$3 + \square = 4$$

$$3 + a = 4$$

MISSUGUNE ARV PEAB OLEMA RUUDU ASEMELE?

MISSUGUNE ARV PEAB OLEMA a ASEMELE?

2.

$$2 + a = 5$$

$$3 + a = 5$$

MISSUGUNE ARV PEAB OLEMA a ASEMELE?

3.

$$2 + a = 5$$

$$2 + 3 = 5$$

$$a = 3$$

$$2 + a = 5$$

$$a = 5 - 2$$

$$a = 3$$

4. LAHENDA JÄRGMISED ÜLESANDED LAHUTAMISE TEEL!

$$3 + a = 6$$

$$5 + a = 8$$

$$3 + a = 7$$

$$2 + a = 5$$

$$3 + a = 5$$

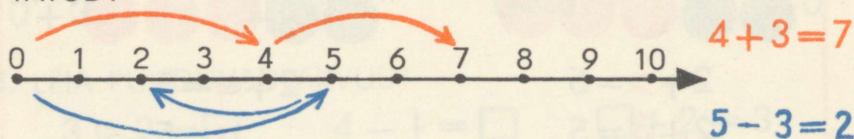
$$7 + a = 9$$

1.	$3+3$	$5+3$	$7+3$	$2+3$	$4+3$
	$6-3$	$8-3$	$10-3$	$5-2$	$9-3$
	$4+3$	$6+3$	$1+3$	$2+5$	$8+2$
	$7-3$	$9-3$	$8-2$	$7-1$	$5-1$

2.	$2+4$	$3+4$	$5+4$	$5+4$	$3+4$
	$4+2$	$4+3$	$4+5$	$4+4$	$6+4$
	$1+4$	$4+4$	$0+4$	$3+4$	$2+4$
	$4+1$	$4+0$	$6+4$	$2+4$	$5+4$

3.	$5-4$	$9-4$	$8-4$	$7-4$	$9-4$
	$6-4$	$10-4$	$10-0$	$9-4$	$5-4$
	$7-4$	$4-4$	$6-3$	$6-4$	$10-4$
	$8-4$	$6-4$	$5-4$	$10-4$	$7-4$

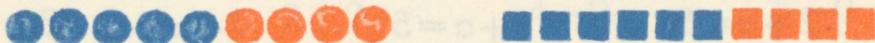
4. VAATA, KUIDAS JOONISE ABIL ON LIIDETUD JA LAHU TATUD!

5. ARVUTA SAMUTI JOONISE ABIL!

$4+3$	$6+3$	$3+4$	$10-3$
$5-3$	$9-3$	$6-4$	$2+7$

6. LOE IGALT JOONISELT 8 VÖRDUST!

1.

2.

● ● ● ●

$1 + 2 + 1 = \square$

● ● ● ● ●

$2 + 1 + 2 = \square$

● ● ● ● ● ●

$1 + 3 + 1 = \square$

3.

$1 + 1 + 1$

$2 + 1 + 2$

$4 + 1 + 1$

$3 + 2 + 1$

$1 + 2 + 2$

$6 + 2 + 1$

$3 + 1 + 2$

$4 + 2 + 1$

$7 + 1 + 2$

$1 + 1 + 2$

$5 + 1 + 2$

$8 + 1 + 1$

4.

$4 - 1 - 1$

$5 - 2 - 1$

$8 - 2 - 2$

$5 - 2 - 1$

$9 - 1 - 3$

$3 - 1 - 2$

$3 - 1 - 1$

$10 - 2 - 1$

$5 - 1 - 1$

$6 - 1 - 5$

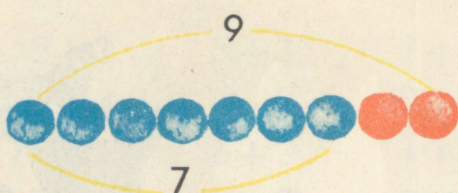
$7 - 2 - 1$

$7 - 2 - 3$

5. TA'IDA TABELID!

a	a+2	a+3	a+4
2			
6			
3			
5			

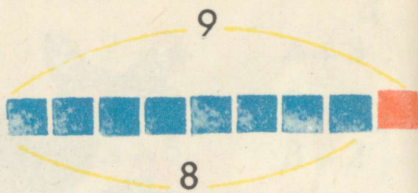
a	a-4	a-2	a-3
4			
5			
7			
6			

$$9 - 7$$

$$9 = 7 + 2$$

SEEGA $9 - 7 = 2$

$$9 - 8$$

$$9 = 8 + 1$$

SEEGA $9 - 8 = 1$

1. ARVUTA SAMUTI!

$9 - 8$

$9 - 6$

$9 - 5$

$9 - 7$

$10 - 8$

$8 - 6$

$8 - 6$

$8 - 7$

$6 - 5$

$9 - 8$

$7 - 6$

$7 - 5$

$7 - 4$

$9 - 6$

$8 - 7$

$6 - 5$

$6 - 3$

$6 - 4$

$5 - 4$

$8 - 6$

2. ARVUTA!

$10 - 8$

$7 - 5$

$8 - 6$

$7 - 6$

$5 - 5$

$5 + 3$

$1 + 8$

$4 + 5$

$3 + 5$

$6 + 4$

$6 - 4$

$5 - 3$

$10 - 9$

$9 - 7$

$9 - 5$

$2 + 7$

$7 + 2$

$2 + 4$

$4 + 5$

$2 + 7$

3. ARVUTA!

$10 - 9$

$6 - 6$

$9 - 6$

$4 - 3$

$9 - 8$

$1 + 8$

$3 + 7$

$3 + 7$

$2 + 5$

$6 + 4$

$5 - 3$

$9 - 7$

$7 - 7$

$3 - 2$

$7 - 6$

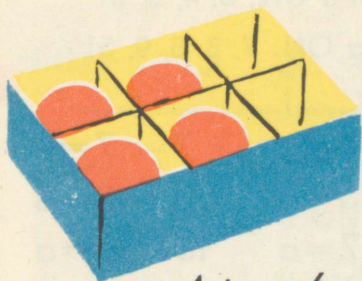
$2 + 4$

$5 + 4$

$7 + 5$

$5 + 3$

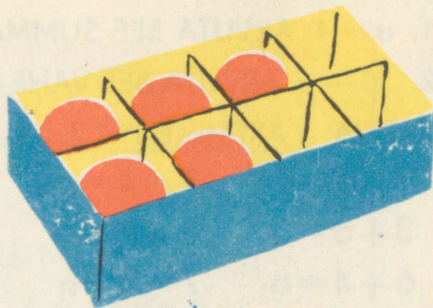
$2 + 8$

$$4 + a = 6$$

$$4 + 2 = 6$$

$$a = 2$$

$$5 + a = 8$$

$$a = 8 - 5$$

$$a = 3$$

-
1. $2 + a = 3$ $5 + a = 8$ $4 + a = 8$ $2 + a = 5$
 $9 + a = 10$ $3 + a = 4$ $5 + a = 5$ $4 + a = 8$
 $6 + a = 7$ $8 + a = 9$ $3 + a = 8$ $7 + a = 9$
 $3 + a = 4$ $7 + a = 10$ $6 + a = 9$ $3 + a = 10$

2. PEEBUL ON LAHENDATUD 5 ÜLESANNET. MITU ÜLESANNET ON TAL VEEL VAJA LAHENDADA, KUI KOKKU ANTI LAHENDADA 8 ÜLESANNET?

$$5 + a = 8$$

LAHENDA NÜÜD ISE EDASI!

3. PARKIMISKOHAL ON 6 VEOAUTOT JA MÕNED SÕIDUAUTOD. KOKKU ON 10 AUTOT. MITU SÕIDUAUTOT ON PARKIMISKOHAL?
4. TÖNU ÜTLES: „MA MÕTLESIN ÜHE ARVU. KUI MA SELLEGA LIIDAN 2, SAAN MA 7. MIS ARVU MA MÕTLESIN?“

- $a + 4$. ARVUTA SEE SUMMA, KUI a ON: 6, 4, 5, 3!
- $10 - a$. ARVUTA SEE VAHE, KUI a ON: 7, 3, 8, 9, 5!
- LEIA a ASEMELE PUUDUV ARV!

$4 + 5 = a$	$9 - 4 = a$	$6 - 4 = a$	$7 - 7 = a$
$3 + 6 = a$	$6 - 5 = a$	$3 + 3 = a$	$3 + 0 = a$
$6 + 4 = a$	$7 - 6 = a$	$8 - 7 = a$	$10 - 10 = a$
$5 + 3 = a$	$8 - 8 = a$	$7 - 7 = a$	$9 - 0 = a$

- PANE RUUDU ASEMELE ÕIGE MÄRK! $>$ $<$ $=$

$3 + 4 \square 5$	$9 - 6 \square 1$	$5 + 1 \square 8$
$3 + 4 \square 6$	$9 - 6 \square 2$	$5 + 2 \square 8$
$3 + 4 \square 7$	$9 - 6 \square 3$	$5 + 3 \square 8$
$3 + 4 \square 8$	$9 - 6 \square 4$	$5 + 4 \square 8$

- $5 + 3 = 8$**

SELLEST VÖRDUSEST SAAME 7 UUT VÖRDUST:

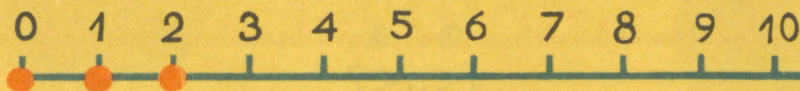
<u>$5 + 3 = 8$</u>	$8 - 3 = 5$	$8 = 5 + 3$	$5 = 8 - 3$
$3 + 5 = 8$	$8 - 5 = 3$	$8 = 3 + 5$	$3 = 8 - 5$

ÜTLE IGA JÄRGMISE VÖRDUSE JUURDE SAMUTI 7 UUT VÖRDUST!

$4 + 5$	$5 + 2$	$3 + 7$	$4 + 3$
---------	---------	---------	---------

- PANE RUUDU ASEMELE ÕIGE MÄRK! $+$ $-$

$7 \square 4 = 3$	$6 \square 3 = 3$	$7 = 4 \square 3$
$8 \square 1 = 9$	$9 \square 4 = 5$	$5 = 9 \square 4$

$$a < 3$$

a ON VÄIKSEM KUI 3.

a VÖIB OLLA 0, 1 VÕI 2.

1. LEIA SAMUTI JOONISE ABIL!

$$a < 5$$

$$4 > a$$

$$a < 4$$

$$6 > a$$

$$a < 3$$

$$8 > a$$

2. MISSUGUNE VÖIB OLLA a JÄRGMISTES VÖRDUSTES JA VÖRRATUSTES?

$$a < 3 + 2$$

$$a = 3 + 2$$

$$a > 3 + 2$$

$$7 - 3 > a$$

$$7 - 3 = a$$

$$7 - 3 < a$$

$$2 + a < 8$$

$$2 + a = 8$$

$$2 + a > 8$$

3. PANE RUUDU ASEMELE ÕIGE MÄRK!

$>$ $<$ $=$

$$3 + 5 \square 5$$

$$9 - 4 \square 5$$

$$5 + 2 \square 8$$

$$5 - 0 \square 6$$

$$5 - 5 \square 0$$

$$4 + 3 \square 6$$

$$6 - 5 \square 0$$

$$2 + 7 \square 8$$

$$3 + 2 \square 7$$

$$6 - 2 \square 3$$

$$2 + 4 \square 6$$

$$6 - 6 \square 5$$

$$4 < a < 7$$

a ASUB 4 JA 7 VAHEL. KUI SUUR ON a ?
 a ON SUUREM KUI 4 JA VÄIKSEM KUI 7.
 JÄRELIKULT a VÕIB OLLA 5 VÕI 6.

1. LEIA SAMUTI JOONISE ABIL!

$$3 < a < 7$$

$$8 > a > 4$$

$$5 < a < 8$$

$$2 < a < 6$$

$$5 > a > 2$$

$$9 < a < 7$$

2. $3+5$ $4+3$ $5+4$ $6+3$ $7+2$

$3+4$ $4+5$ $5+1$ $6+2$ $9+1$

$3+7$ $4+6$ $5+3$ $6+4$ $8+1$

$3+6$ $0+4$ $5+2$ $6+0$ $7+3$

3. $8-5$ $7-0$ $6-2$ $5-3$ $3-1$

$8-6$ $7-7$ $6-5$ $5-2$ $2-1$

$8-8$ $7-5$ $6-1$ $5-4$ $3-3$

$8-7$ $7-4$ $6-4$ $5-5$ $4-0$

4. $3+5+a=9$ $2+2+a=7$ $2+1+a=6$

$2+4+a=10$ $2+1+a=5$ $3+2+a=7$

$3+3+a=8$ $4+2+a=8$ $2+3+a=5$

$1+4+a=6$ $1+6+a=10$ $1+7+a=9$

SIRGLÕIK.

SEE PUU ON SIRGE!

SEE PUU ON KÖVER!

MISSUGUNE ON JOONLAUD?

MISSUGUNE ON VIBU?

1.

SEE ON SIRGLÕIK.

JOONISTA JOONLAUA ABIL VIHIKUSSE 3 SIRGLÕIKU!

2.

MITU SIRGLÕIKU ON SELLEL JOONISEL?

MISSUGUNE NEIST ON KÕIGE PIKEM?

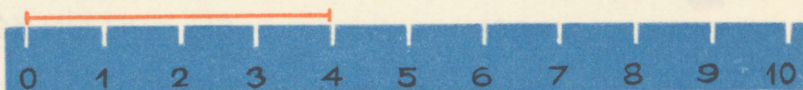
MISSUGUNE NEIST ON KÕIGE LÜHEM?

SENTIMEETER.

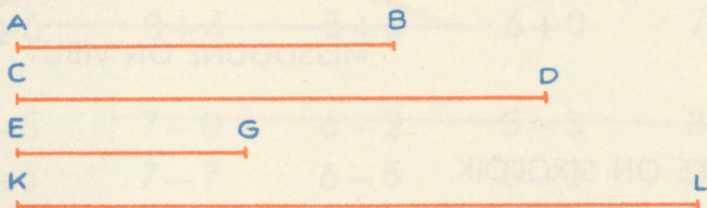

SELLE RUUDU KÜLJE PIKKUS ON 1 SENTIMEETER.
SENTIMEETER ON PIKKUSMÕÖT.

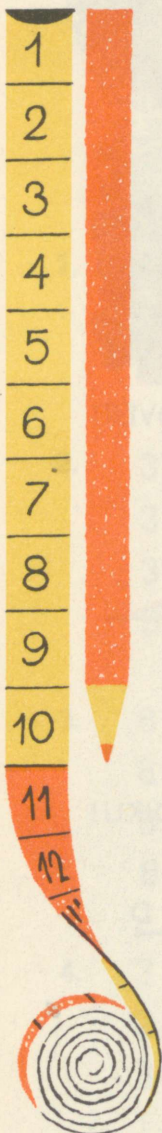
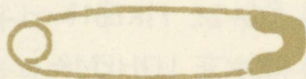
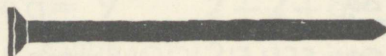
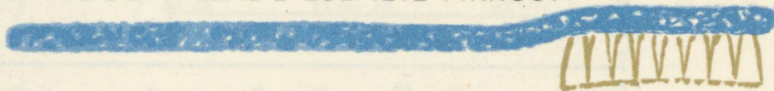
SENTIMEETER KIRJUTATAKSE
LÜHEMALT CM

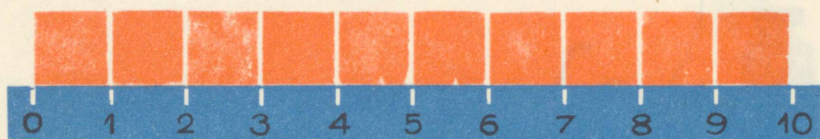
1. KUI PIKK ON SEE SIRGLÕIK?
2. MÕÕDA JÄRGMISTE SIRGLÕIKUDE PIKKUS!

3. MÕÕDA NENDE ESEMETE PIKKUS!

DETSIMEETER.

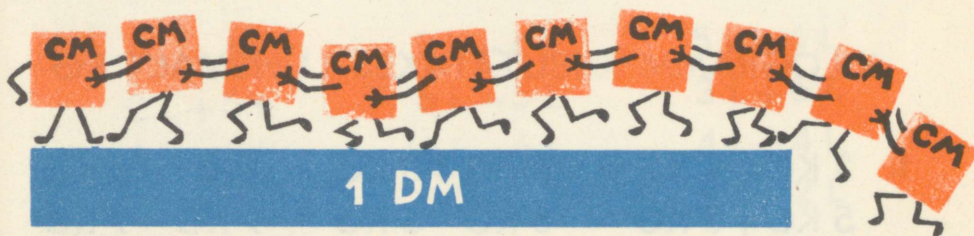
SELLE PABERIRIBA PIKKUS ON 10 CM EHK 1 DETSIMEETER

1 DETSIMEETER ON 10 SENTIMEETRIT.

DETSIMEETER KIRJUTATAKSE

LÜHEMALT DM

1 DM = 10 CM

1. JOONISTA 4 CM, 6 CM, 8 CM, 1 DM PIKKUSED SIRG-LÖIGUD!

2. ARVUTA!

$4 \text{ CM} + 1 \text{ CM}$

$5 \text{ CM} - 1 \text{ CM}$

$4 \text{ CM} + 3 \text{ CM}$

$6 \text{ CM} + 2 \text{ CM}$

$8 \text{ CM} - 8 \text{ CM}$

$10 \text{ CM} - 5 \text{ CM}$

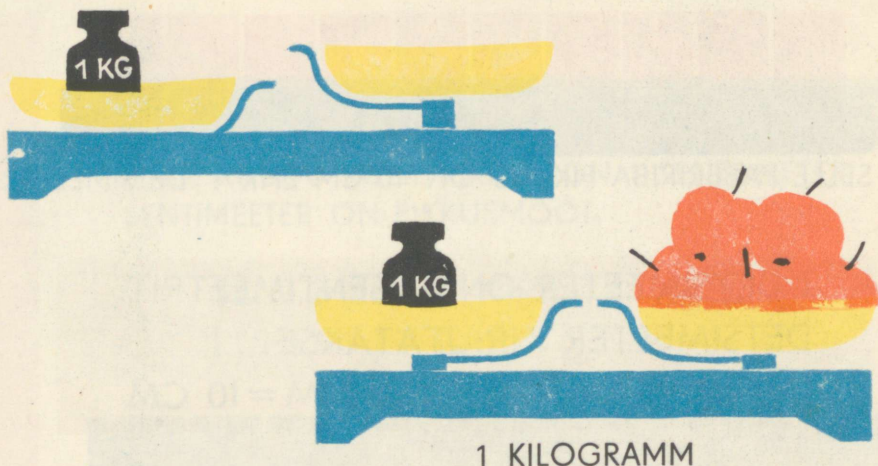
$3 \text{ CM} + 3 \text{ CM}$

$7 \text{ CM} - 2 \text{ CM}$

$6 \text{ CM} + 4 \text{ CM}$

KONTROLLI JOONLAUA ABIL!

KILOGRAMM.

KILOGRAMM KIRJUTATAKSE LÜHEMALT KG

1.	3 KG + 4 KG	6 KG - 3 KG	1 KG + 6 KG
	5 KG + 3 KG	8 KG - 5 KG	9 KG - 9 KG
	4 KG + 3 KG	9 KG - 8 KG	8 KG + 2 KG
	1 KG + 8 KG	10 KG - 4 KG	7 KG - 3 KG

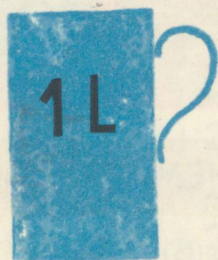

$$5 + 2 = \square \text{ KG}$$

$$10 - 2 = \square \text{ KG}$$

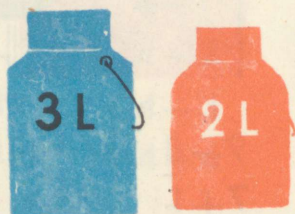
LIITER.

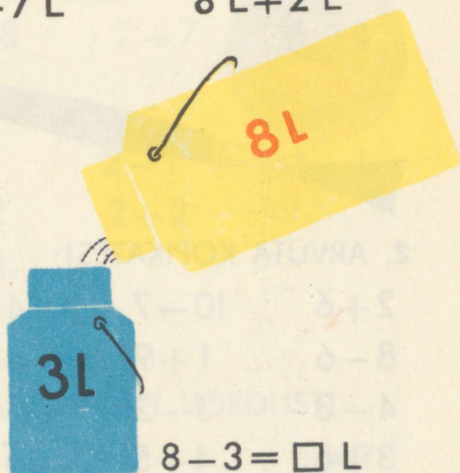
LIITER KIRJUTATAKSE LÜHEMALT L

1. $1\text{ L} + 4\text{ L}$ $9\text{ L} - 4\text{ L}$ $5\text{ L} + 4\text{ L}$
 $2\text{ L} + 5\text{ L}$ $6\text{ L} - 5\text{ L}$ $3\text{ L} + 6\text{ L}$
 $6\text{ L} + 4\text{ L}$ $10\text{ L} - 6\text{ L}$ $4\text{ L} + 4\text{ L}$
 $2\text{ L} + 7\text{ L}$ $7\text{ L} - 7\text{ L}$ $8\text{ L} + 2\text{ L}$

2.

$$3 + 2 = \square \text{ L}$$

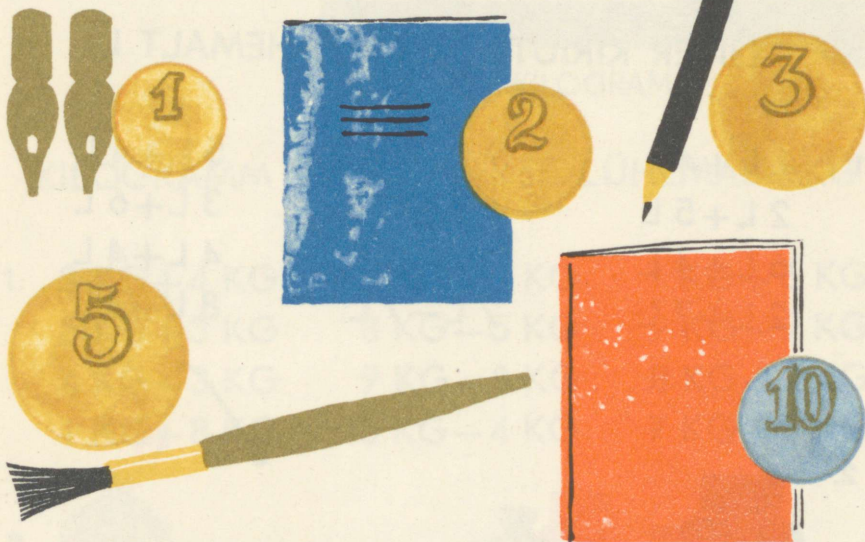
$$8 - 3 = \square \text{ L}$$

KOPIKAS.

KOPIKAS KIRJUTATAKSE LÜHEMALT KOP.

1. KOOSTA JOONISTE JÄRGI ÜLESANDEID!

2. ARVUTA KOPIKATES!

$2+6$

$10-7$

$4+4$

$9-8$

$5+0$

$8-6$

$1+9$

$6-6$

$7+1$

$8-8$

$4-3$

$3-2$

$5+2$

$7-4$

$8-0$

$3+5$

$4+5$

$10-6$

$3+2$

$3+7$

1. NEED ÜLESANDED JA NENDE VASTUSED PEA MEELES!

1+1				
2+1	2+2			
3+1	3+2	3+3		
4+1	4+2	4+3	4+4	
5+1	5+2	5+3	5+4	5+5
6+1	6+2	6+3	6+4	
7+1	7+2	7+3		
8+1	8+2			
9+1				

2. ARVUTA!

10-1	9-1	8-1	7-1	6-1
10-2	9-2	8-2	7-2	6-2
KUNI	KUNI	KUNI	KUNI	KUNI
10-10	9-9	8-8	7-7	6-6

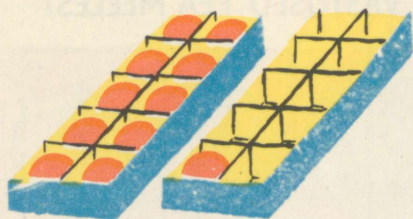
3. ARVUTA!

5-1	4-1	3-1	2-1	1-1
5-2	4-2	3-2	2-2	
KUNI	4-3	3-3		
5-5	4-4			

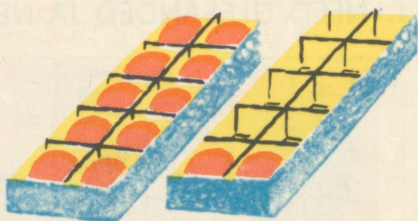
4. MOODUSTA IGAST VÖRDUSEST 7 UUT VÖRDUST!

$3+6=9$ $5+3=8$ $7+2=9$ $2+5=7$

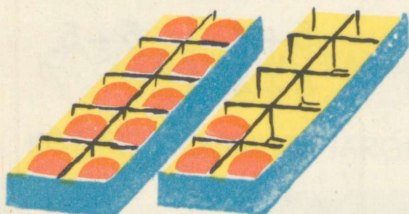
ARVUD KUNI KAHEKÜMNENI.

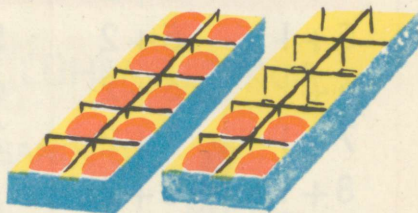
$$11 = 10 + 1$$

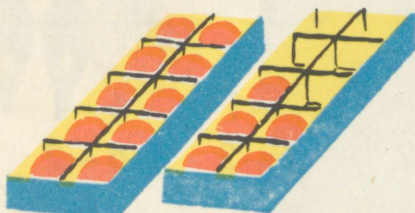
$$12 = 10 + 2$$

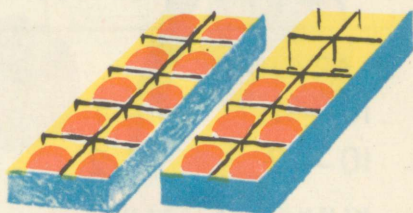
$$13 = 10 + 3$$

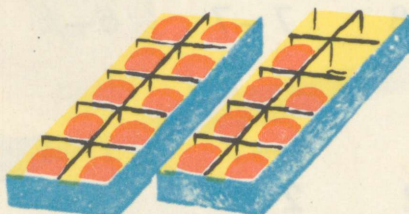
$$14 = 10 + 4$$

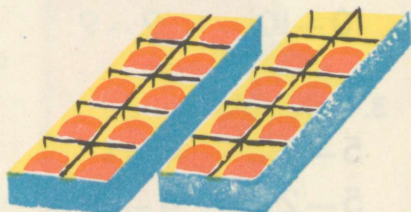
$$15 = 10 + 5$$

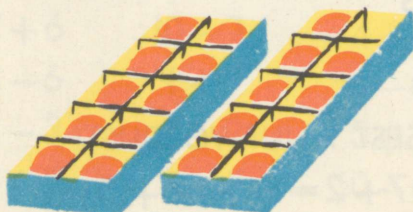
$$16 = 10 + 6$$

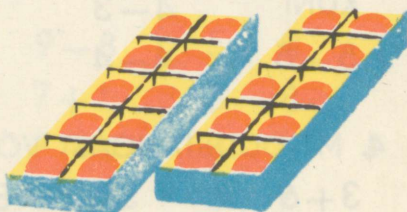
$$17 = 10 + 7$$

$$18 = 10 + 8$$

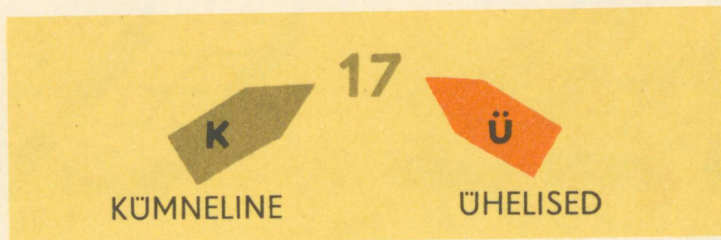
$$19 = 10 + 9$$

$$20 = 10 + 10$$

- 11 koosneb ühest kümnelisest ja ühest ühelisest. Mitmest kümnelisest ja ühelisest koosnevad 12, 13, ... 20?
- Lao arvutusrahadega lauale 15, 18, 17, 20 ja 10! Mitu kümnelist on iga kord vaja? Mitu ühelist?
- Jaota kümnelisteks ja ühelisteks: 14, 19, 11, 18, 10, 9, 20, 15, 12 ja 17!

1. Mitu kümnelist ja mitu ühelist on arvudes 19, 11, 20, 7, 13, 10?

2. Nimeta arvud, milles on

1 k ja 2 ü

1 k ja 4 ü

1 k ja 5 ü

1 k ja 9 ü

1 k ja 0 ü

2 k ja 0 ü

3. Missugused arvud asuvad järgmiste arvude ees?

.... 12, 16, 11, 17, 18, 20.

4. Missugused arvud asuvad järgmiste arvude järel?

18, 13, 19, 17, 15, 11

5. Missuguste arvude vahel asuvad järgmised arvud?

.... 10, 17, 14, 19,

.... 13, 16, 18, 15

Arvud 0 kuni 9 kirjutatakse ühe numbri abil. Need on ühekohalised arvud!

Nimeta kõik ühekohalised arvud!

Arvud 10, 11, 12 jne. kirjutatakse kahe numbri abil. Need on kahekohalised arvud!

1. Loe!

11, 14, 16, 12, 17, 15, 19, 20, 13, 18.

Seleta iga numbri tähendust neis arvudes!

2. Nimeta arvud 11 kuni 20! 1 kuni 20! 20 kuni 11! 20 kuni 1!

3. Lao numbrikaartidega 10 ja 3 arv 13!

Seleta seejuures: $13 = 10 + 3$.

Lao samuti kõik arvud 11 kuni 20!

4. Näita joonlaual või möödurihmal 13, 19, 16 ja 15 cm pikkused sirglõigud!

5. Joonista 11, 15, 13, 14 ja 12 cm pikkused sirglõigud!

6. Võrdle joonistatud sirglõikude pikkust 10 cm pikkuse sirglõiguga!

$11 > 10$, sest $11 = 10 + 1$

- Nimeta arvud, mis on ühe võrra suuremad arvudest 4, 14, 7, 17, 8, 18, 2, 12, 6, 16, 9, 19!
- Nimeta arvud, mis on ühe võrra väiksemad arvudest 2, 12, 4, 14, 9, 19, 6, 16, 1, 11, 7, 17!
- Nimeta järgmistest arvudest 1 võrra suuremad ja 1 võrra väiksemad arvud: 5, 15, 8, 18, 9, 19!
- Missugused arvud puuduvad?

1	2	3		5		7		9	
11	12		14		16		18		20

$10 + 1$	$10 + 6$	$12 + 1$	$19 + 1$
$10 + 2$	$10 + 7$	$15 + 1$	$14 + 1$
$10 + 3$	$10 + 8$	$18 + 1$	$17 + 1$
$10 + 4$	$10 + 9$	$13 + 1$	$10 + 1$
$10 + 5$	$10 + 10$	$11 + 1$	$16 + 1$

- Vaata jooniselt, kuidas on arvutatud!

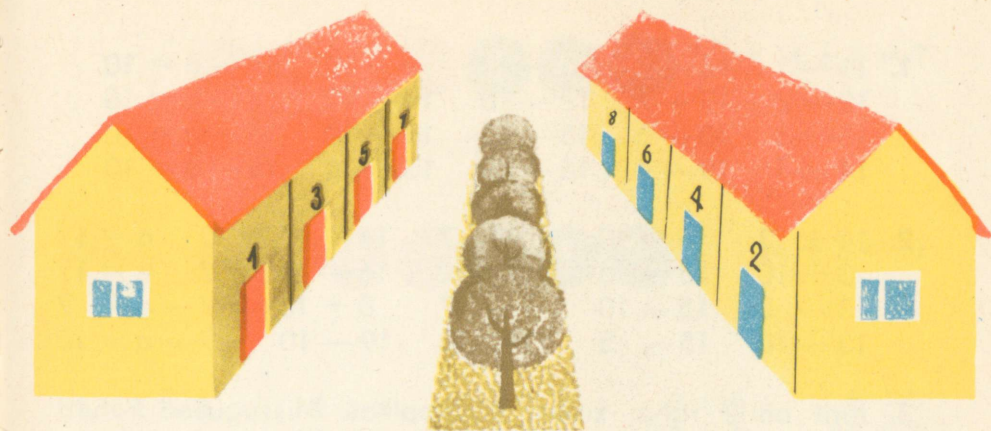
$$10 + 2 = 12$$

$$12 - 2 = 10$$

$$12 - 10 = 2$$

Arvuta samuti!

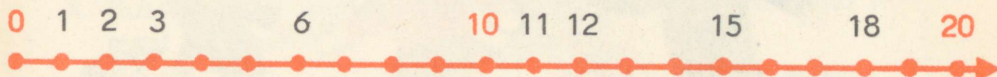
$11 + 1$	$10 + 7$	$10 + 9$	$10 + 6$
$11 - 1$	$17 - 7$	$19 - 9$	$16 - 6$
$11 - 10$	$17 - 10$	$19 - 10$	$16 - 10$
$1 + 10$	$7 + 10$	$9 + 10$	$6 + 10$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

1. Nimeta kõik paarisarvud kuni 20-ni!
2. Nimeta kõik paaritud arvud kuni 19-ni!

3. Ütle arvud, mis jooniselt puuduvad!

4. $10 + 7$ $10 + 6$ $16 - 6$ $18 - 10$ $10 + a = 15$
 $10 + 1$ $10 + 9$ $19 - 9$ $16 - 10$ $10 + a = 12$
 $10 + 8$ $10 + 3$ $11 - 1$ $12 - 10$ $10 + a = 17$
 $10 + 5$ $10 + 2$ $15 - 5$ $15 - 10$ $10 + a = 19$

5. Mitmes ring on punane? Sinine? Valge?

$$\begin{array}{cccccc}
 1. & 11 - 1 & 16 - 6 & 11 - 10 & 14 - 10 & 18 - a = 10 \\
 & 12 - 2 & 17 - 7 & 12 - 10 & 19 - 10 & 12 - a = 10 \\
 & 13 - 3 & 18 - 8 & 15 - 10 & 18 - 10 & 16 - a = 10 \\
 & 14 - 4 & 19 - 9 & 16 - 10 & 13 - 10 & 19 - a = 10
 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccccc}
 2. & 10 + 3 & 16 - 10 & 10 + 7 & 14 - 4 & 10 + a = 17 \\
 & 3 + 10 & 16 - 6 & 7 + 10 & 16 - 10 & 7 + a = 17 \\
 & 13 - 3 & 15 - 10 & 17 - 7 & 8 + 10 & 17 - a = 7 \\
 & 13 - 10 & 15 - 5 & 17 - 10 & 19 - 10 & 17 - a = 10
 \end{array}$$

3. Jüril on 2 raha, kokku 15 kopikat. Missugused rahad need on?
4. Tiinal oli 16 postmarki. 6 marki andis ta Tõnule. Mitu marki jäi Tiinale?
5. Ema tõi turult 18 õuna. 10 õuna andis ta lastele. Mitu õuna jäi järele?
6. Liuväljal oli 10 last. Siis tuli juurde veel 8 last. Mitu last oli nüüd liuväljal?

7. Kelgumäel oli 16 last. Mitu last jäi veel kelgutama, kui 10 last läks koju?
8. Lumesõjast võttis osa 14 last. Neist 4 olid tüdrukud, ülejäänud kõik poisid. Mitu poissi võttis osa lumesõjast?

$4 + 3 = 7$

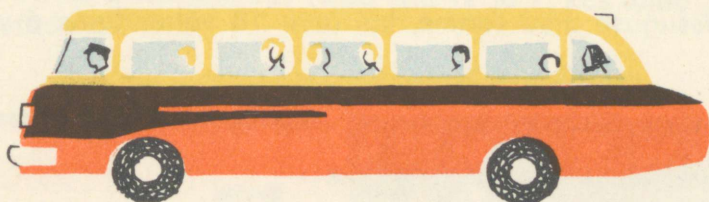
10

$14 + 3 = 17$

1. $1 + 2$ $2 + 3$ $4 + 4$ $3 + 6$ $5 + 5$
 $11 + 2$ $12 + 3$ $14 + 4$ $13 + 6$ $15 + 5$
 $2 + 2$ $3 + 4$ $3 + 3$ $1 + 7$ $9 + 1$
 $12 + 2$ $13 + 4$ $13 + 3$ $11 + 7$ $19 + 1$
2. $14 + 3$ $12 + 7$ $15 + 1$ $14 + 3$ $12 + 5$
 $13 + 4$ $17 + 2$ $16 + 3$ $13 + 3$ $12 + 6$
 $15 + 4$ $11 + 8$ $17 + 2$ $13 + 5$ $11 + 3$
 $14 + 5$ $18 + 1$ $18 + 1$ $12 + 3$ $12 + 4$

3. Bussis oli 15 reisijat. Juurde tuli veel 4 reisijat. Mitu reisi-
jat on nüüd bussis?
4. Bussis oli 19 inimest. Peatuses väljus 9 inimest. Mitu ini-
mest jäi bussi?
5. Bussis oli 16 inimest. Peatuses tuli juurde 3 inimest ja
väljus 5 inimest. Mitu inimest on nüüd bussis?

$$7 - 3 = 4$$

10

$$17 - 3 = 14$$

1.	$2 - 1$	$3 - 1$	$7 - 3$	$19 - 3$	$13 - 2$
	$12 - 1$	$13 - 1$	$17 - 3$	$11 - 1$	$18 - 5$
	$6 - 2$	$8 - 4$	$5 - 2$	$14 - 3$	$17 - 6$
	$16 - 2$	$18 - 4$	$15 - 2$	$16 - 3$	$15 - 4$

2.	$14 - 2$	$15 - 2$	$18 - 7$	$19 - 2$	$17 - 2$
	$15 - 3$	$14 - 3$	$18 - 1$	$19 - 3$	$17 - 5$
	$15 - 4$	$13 - 2$	$18 - 2$	$19 - 5$	$18 - 3$
	$16 - 4$	$12 - 2$	$18 - 6$	$19 - 7$	$18 - 5$

- Madisel oli 15 kopikat. Ta ostis 2 kopika eest vihiku. Kui palju jäi tal raha järele?
- Raamat maksab 18 kopikat. Sirjel on 3 kopika võrra vähem raha. Mitu kopikat on Sirjel?
- Leia arv, mis on 5 võrra väiksem 19-st!
- Missuguse arvu saame, kui arvu 18 vähendada 6 võrra?

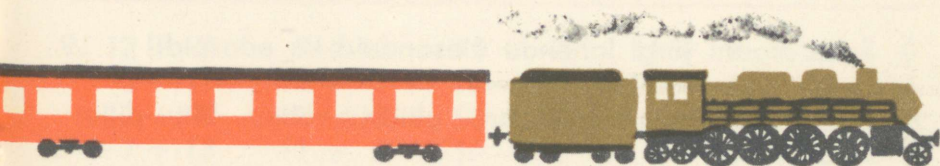
10

$$2 + 7 = 9$$
$$12 + 7 = 19$$

$$9 - 7 = 2$$
$$19 - 7 = 12$$

1. $11 + 6$ $12 + 6$ $18 - 2$ $12 + 7$ $11 + 5$
 $17 - 6$ $16 - 5$ $19 - 7$ $13 + 6$ $17 - 6$
 $16 + 1$ $5 + 13$ $16 + 3$ $18 - 4$ $6 + 12$
 $17 - 1$ $19 - 6$ $17 + 2$ $17 - 5$ $13 + 6$
2. $11 + 7$ $7 + 12$ $20 - 7$ $13 + 6$ $11 + 8$
 $7 + 11$ $19 - 7$ $11 + 8$ $19 - 8$ $15 - 4$
 $18 - 7$ $13 + 7$ $8 + 11$ $12 + 5$ $5 + 14$
 $12 + 7$ $7 + 13$ $19 - 8$ $17 - 6$ $18 - 7$
3. Isa ja Kalle sõitsid maale vanaema juurde. Vagunis oli 15 täiskasvanut ja 4 last. Mitu inimest oli vagunis?
4. Järgmises jaamas väljus sellest vagunist 7 inimest. Mitu reisijat jäi vagunisse?
5. Koosta ise ülesanne, kus tuleb liita 12 ja 7; kus tuleb 18-st lahutada 6!

10

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

$$8 + 2 = 10$$

$$18 + 2 = 20$$

$$10 - 2 = 8$$

$$20 - 2 = 18$$

1.	$16 + 4$	$20 - 1$	$16 + 1$	$17 - 7$	$13 + 7$
	$17 + 3$	$20 - 2$	$16 + 2$	$18 - 7$	$12 + 8$
	$18 + 2$	$20 - 3$	$16 + 3$	$19 - 7$	$11 + 9$
	$19 + 1$	$20 - 4$	$16 + 4$	$20 - 7$	$10 + 10$
2.	$20 - 7$	$14 + 6$	$20 - 9$	$18 + a = 20$	
	$20 - 8$	$10 + 8$	$20 - 5$	$14 + a = 20$	
	$20 - 9$	$11 + 9$	$17 - 7$	$19 + a = 20$	
	$20 - 10$	$13 + 3$	$20 - 7$	$17 + a = 20$	

3. Leelol on 15 pliiaitsit. Arvol on 5 pliiaitsit rohkem. Mitu pliiaitsit on Arvol?

MIDA ON VAJA LEIDA?

MIDA SA TEAD?

ÜTLE TEHE!

ÜTLE VÕRDUS!

MIDA SA NÜÜD TEAD? ÜTLE VASTUS!

Selle plaani järgi lahenda ülesandeid ka edaspidi!

4. Jüril on 20 pliiaitsit. Tiinal on 2 pliiaitsit vähem. Mitu pliiaitsit on Tiinal?

1. Tiiul oli 11 raamatut. Ta sai juurde veel 5 raamatut. Mitu raamatut on Tiiul nüüd?
2. Peedu püüdis 17 kala. 6 kala on suured, teised kõik väikesed. Mitu väikest kala on Peedul?
3. Aadul on 16 raamatut. Neist 3 raamatut on köitmata, teised kõik köidetud. Mitu köidetud raamatut on Aadul?
4. Tänavaa ääres kasvab 12 kastanit ja 8 pärna. Mitu puud seal kasvab?
5. Vagunis oli 19 inimest. Neist 8 olid naised, teised kõik mehed. Mitu meest oli vagunis?
6. Teises vagunis oli 12 meest. Naisi oli 7 rohkem. Mitu naist oli selles vagunis?
7. 12 õpilast mängis palli. Siis tuli mängima veel 5 õpilast. Mitu õpilast mängis nüüd palli?
8. Aias kasvab 18 õunapuud. Ploomipuud on 8 vähem. Mitu ploomipuud kasvab aias?

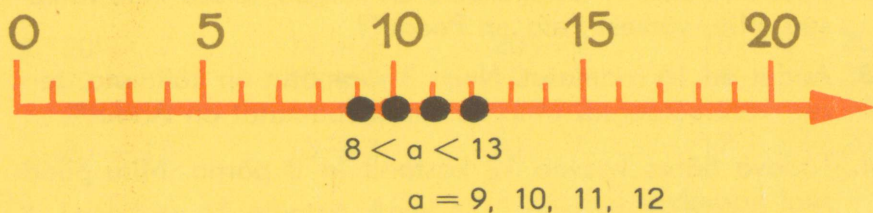
9.	$12 + 7$	$7 + 12$	$11 + 7$	$11 + 9$	$20 - 9$
	$8 + 11$	$13 + 7$	$19 - 7$	$20 - 8$	$9 + 11$
	$19 - 8$	$18 - 7$	$8 + 12$	$7 + 12$	$8 + 12$
	$7 + 13$	$11 + 8$	$19 - 8$	$7 + 11$	$20 - 7$

Leia puuduvad arvud!

1. $12 + a < 16$	$18 - a > 15$	$20 - a > 16$
$16 + a < 19$	$19 - a > 14$	$8 - 4 > a$
$13 + a < 18$	$a + 14 < 19$	$15 + a < 20$

Näiteks: $12 + a < 16$ $a = 0, 1, 2, 3$

2. $12 + 3 > a$	$13 + a > 18$	$11 + a < 18$
$12 + 3 = a$	$13 + a = 18$	$11 + a = 18$
$12 + 3 < a$	$13 + a < 18$	$11 + a > 18$

3. Lahenda samuti:

$13 < a < 19$	$7 < a < 11$	$16 > a > 12$
$15 < a < 20$	$8 < a < 12$	$19 > a > 15$

4. Pane iga ruudu asemele õige märk! + —

$15 \square 2 = 17$	$13 \square 4 \square 2 = 19$
$18 \square 3 = 15$	$19 \square 4 \square 4 = 11$
$15 \square 5 = 20$	$14 \square 2 \square 2 = 18$

5. Pane iga ruudu asemele õige märk! > < =

$13 + 2 \square 15$	$13 + 2 \square 14$	$13 + 2 \square 17$
$15 + 1 \square 14$	$15 + 1 \square 17$	$15 + 1 \square 16$
$13 + 3 \square 18$	$13 + 3 \square 16$	$13 + 3 \square 15$

1.	$13 + 2 + 4$	$3 + 16 + 0$	$19 - 5 - 4$	$18 - 3 + 2$
	$11 + 5 + 3$	$4 + 11 + 5$	$14 - 3 - 1$	$19 - 5 + 4$
	$12 + 3 + 4$	$5 + 12 + 2$	$16 - 2 - 3$	$18 + 0 - 6$
	$16 + 0 + 3$	$4 + 11 + 3$	$17 - 4 - 2$	$16 - 5 + 7$

2.	$14 + a = 16$	$a - 5 = 12$	$a + 2 = 15$	$15 - a = 10$
	$11 + a = 18$	$18 - a = 13$	$20 - a = 15$	$12 + a = 20$
	$17 - 4 = a$	$14 + a = 14$	$20 - 3 = a$	$20 - a = 16$

3.	$13 + a < 17$	$18 - a > 16$	$20 - a > 16$
	$15 + a < 18$	$19 - a > 15$	$8 - 4 > a$
	$14 + a < 19$	$a + 4 < 9$	$15 + a < 20$

4.	$14 + 2 > a$	$12 + a > 16$	$11 + a < 19$
	$14 + 2 = a$	$12 + a = 16$	$11 + a = 19$
	$14 + 2 < a$	$12 + a < 16$	$11 + a > 19$

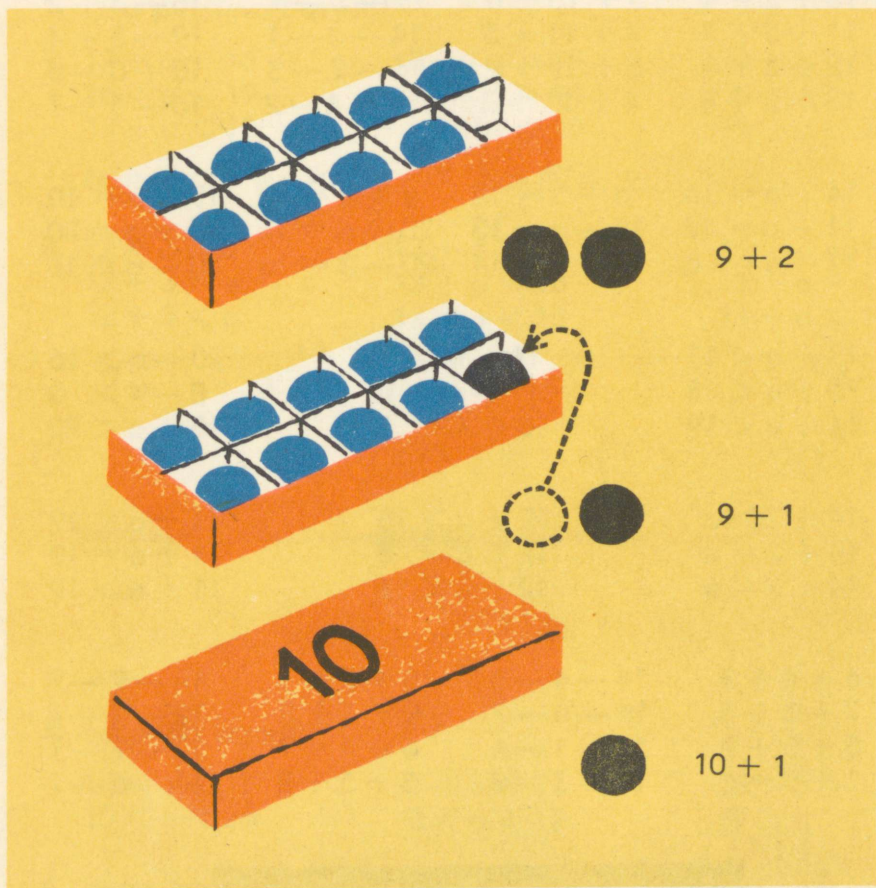
5.	$6 + 4 + 3$	$14 - 4 - 3$	$8 + 2 + 1$	$19 - 9 - 2$
	$7 + 3 + 8$	$16 - 6 - 2$	$9 + 1 + 8$	$12 - 2 - 4$
	$5 + 5 + 2$	$11 - 1 - 4$	$6 + 4 + 7$	$17 - 7 - 1$
	$1 + 9 + 6$	$13 - 3 - 8$	$5 + 5 + 9$	$16 - 6 - 7$

$$12 + \square = 19$$

6. Missugune arv on vaja liita 12-ga, et saada 19?

7. Missugune arv on vaja lahutada 20-st, et saada 16?

$$\begin{aligned}
 9 + 2 &= 9 + 1 + 1 \\
 &= 10 + 1 \\
 &= 11
 \end{aligned}$$

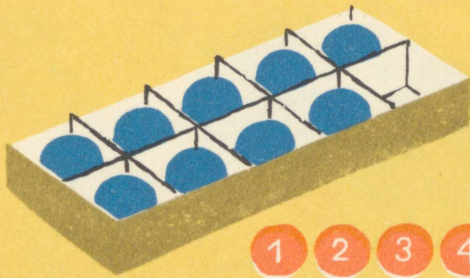
Seleta, kuidas sa liidad!

$$\begin{array}{l}
 9 + 3 \\
 3 + 9
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 9 + 4 \\
 4 + 9
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 9 + 5 \\
 5 + 9
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 9 + 6 \\
 6 + 9
 \end{array}$$

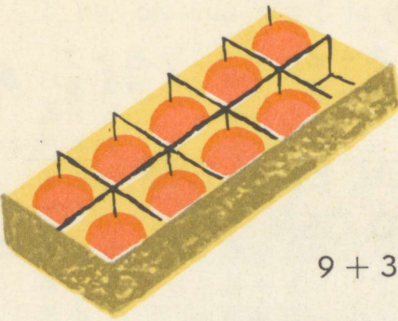

$$9 + 9$$

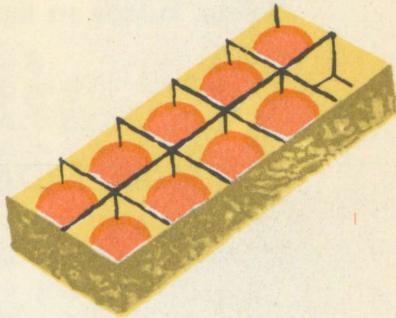

1. Seleta joonise abil, kuidas sa liidad $9 + 7$, $9 + 8$, $9 + 9$!

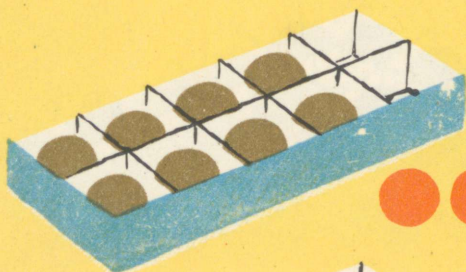
2. $9 + 1$	$9 + 2$	$9 + 6$	$9 + 4$	$9 + 8$
$9 + 2$	$2 + 9$	$6 + 9$	$4 + 9$	$8 + 9$
$9 + 3$	$9 + 5$	$9 + 3$	$9 + 7$	$9 + 9$
$9 + 4$	$5 + 9$	$3 + 9$	$7 + 9$	$6 + 9$

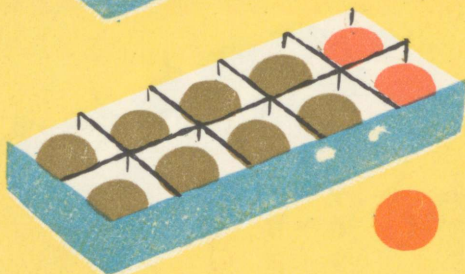
$$9 + 3 = 3 + 9$$

3. $9 + 5$	$9 + 2$	$9 + 7$	$9 + a = 13$	$9 + a = 15$
$3 + 9$	$9 + 4$	$9 + 9$	$9 + a = 11$	$9 + a = 12$
$9 + 4$	$9 + 3$	$9 + 6$	$9 + a = 14$	$9 + a = 16$
$2 + 9$	$9 + 5$	$9 + 8$	$9 + a = 17$	$9 + a = 18$

$$8 + 3$$

$$8 + 2 + 1$$

Seleta, kuidas sa liidad!

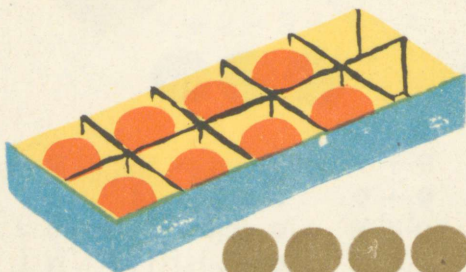
$$\begin{array}{l} 8 + 4 \\ 4 + 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 8 + 5 \\ 5 + 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 8 + 6 \\ 6 + 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 8 + 7 \\ 7 + 8 \end{array}$$

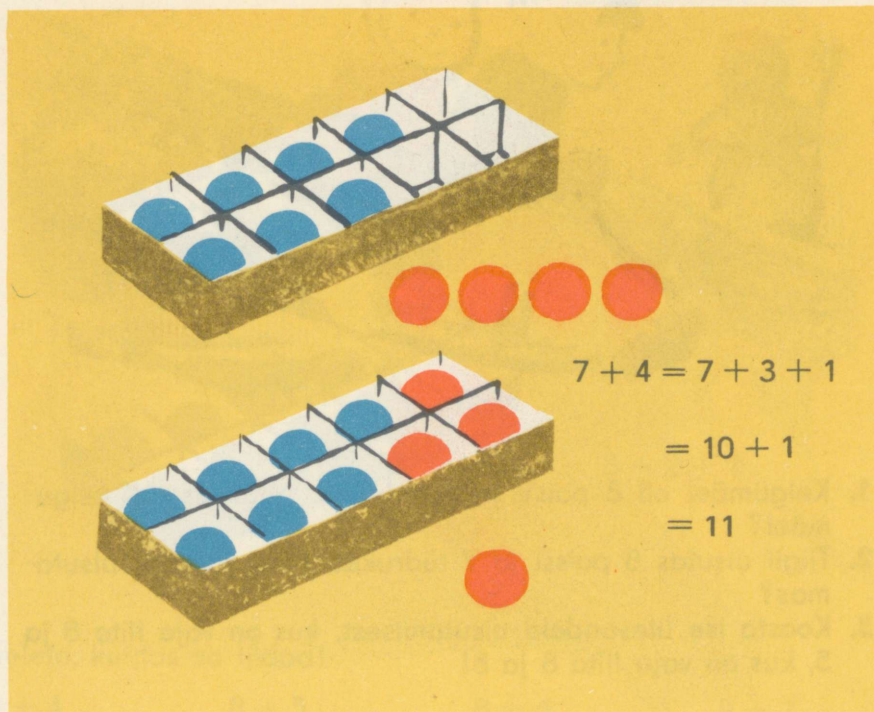
ENNE LIIDAN NII PALJU, ET 10 TÄIS
SAAB, SIIS ÜLEJÄÄNUD OSA.

$$\begin{aligned} 8 + 8 &= 8 + 2 + 6 \\ &= 10 + 6 \\ &= 16 \end{aligned}$$

1. Kelgumäel oli 8 poissi ja 4 tüdrukut. Mitu last oli kelgumäel?
 2. Tiigil uisutas 8 poissi ja 7 tüdrukut. Mitu last oli uisutamas?
 3. Koosta ise ülesandeid uisutamisest, kus on vaja liita 8 ja 5, kus on vaja liita 8 ja 8!
-
4. $8 + 2$	$8 + 7$	$8 + 5$	$8 + 4$	$8 + 9$
$8 + 3$	$8 + 9$	$5 + 8$	$4 + 8$	$9 + 8$
$8 + 4$	$8 + 8$	$7 + 8$	$8 + 6$	$8 + 7$
$8 + 5$	$8 + 6$	$8 + 7$	$6 + 8$	$8 + 4$
-
5. $8 + 4$	$8 + 5$	$9 + 3$	$9 + 8$	$9 + 3$
$8 + 9$	$8 + 7$	$9 + 4$	$9 + 4$	$8 + 3$
$8 + 3$	$8 + 4$	$9 + 5$	$8 + 4$	$8 + 7$
$8 + 6$	$8 + 8$	$9 + 7$	$8 + 6$	$9 + 7$
-
6. $8 + 3 + 2$	$8 + 5 + 3$	$8 + a = 12$	$8 + a = 14$
$8 + 5 + 4$	$4 + 8 + 2$	$8 + a = 15$	$8 + a = 16$
$8 + 7 + 3$	$8 + 3 + 1$	$8 + a = 17$	$9 + a = 12$
$8 + 6 + 2$	$6 + 8 + 5$	$8 + a = 13$	$9 + a = 17$

1. Seleta, kuidas sa liidad!

$7 + 5$

$5 + 7$

$7 + 6$

$7 + 7$

2. $7 + 4$

$7 + 3$

$7 + 9$

$7 + 1$

$7 + a = 11$

$7 + 5$

$7 + 6$

$7 + 3$

$7 + 2$

$7 + a = 8$

$7 + 6$

$7 + 8$

$7 + 7$

$7 + 3$

$7 + a = 12$

$7 + 7$

$10 + 7$

$7 + 8$

$7 + 4$

$7 + a = 15$

3. $7 + 4$

$7 + 8$

$7 + 5$

$7 + 6$

$7 + a = 14$

$5 + 7$

$8 + 7$

$7 + 7$

$6 + 7$

$7 + a = 11$

$7 + 6$

$7 + 9$

$7 + 4$

$7 + 8$

$7 + a = 13$

$7 + 7$

$9 + 7$

$4 + 7$

$8 + 7$

$7 + a = 16$

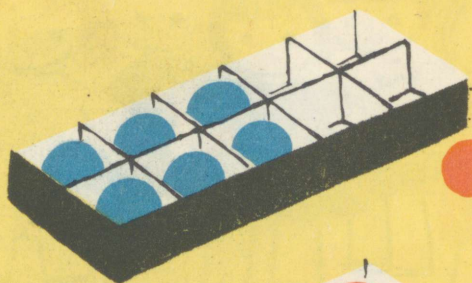

1. Lasteaias oli 7 suurt nukku. Väikesi nukke oli 6. Mitu nukku oli kokku?
2. Punaseid palle oli 7, siniseid palle 4. Mitu palli oli kokku?
3. Suuri autosid oli 7, väiksemaid autosid 5. Mitu autot oli kokku?
4. Riiulil oli 7 väikest ja 8 suuremat trummi. Mitu trummi oli kokku?

5. $7 + 5$ $6 + 8$ $7 + 7$ $8 + 6$ $7 + 5$
 $7 + 9$ $6 + 7$ $7 + 4$ $6 + 7$ $8 + 5$
 $7 + 6$ $6 + 9$ $9 + 4$ $8 + 7$ $9 + 5$
 $7 + 8$ $9 + 6$ $9 + 6$ $8 + 3$ $6 + 7$

6.

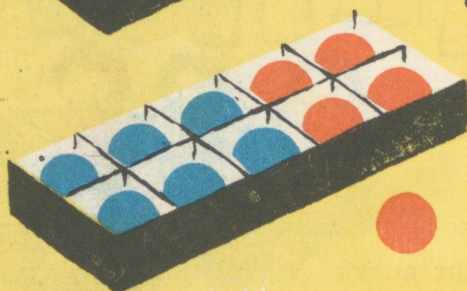
a	b	c	a + b	a + c	b + c
8	5	7			
7	8	4			
6	7	9			

$$6 + 5 = 6 + 4 + 1$$

$$= 10 + 1$$

$$= 11$$

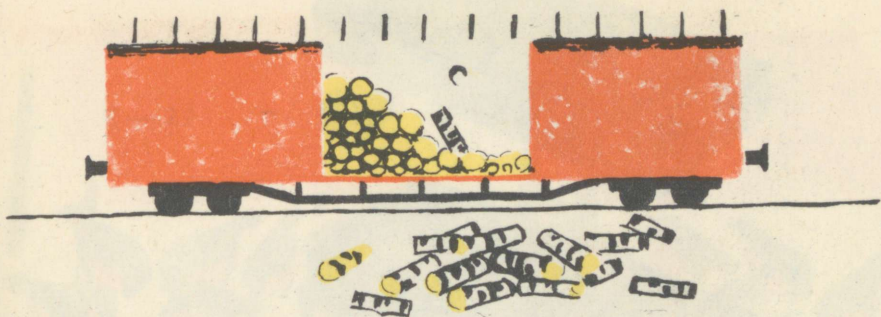
1. Seleta kuidas sa liidad! $6 + 5$ $5 + 6$ $6 + 6$

2. $6 + 5$	$6 + 3$	$6 + a = 10$	$6 + a = 12$
$6 + 6$	$6 + 9$	$6 + a = 8$	$6 + a = 9$
$6 + 8$	$6 + 7$	$6 + a = 11$	$6 + a = 14$
$6 + 7$	$6 + 8$	$6 + a = 13$	$6 + a = 15$

3. $9 + 3$	$4 + 9$	$7 + 6$	$5 + 6$	$9 + 9$
$7 + 4$	$2 + 9$	$3 + 8$	$2 + 9$	$6 + 7$
$3 + 9$	$8 + 8$	$9 + 4$	$8 + 3$	$8 + 5$
$6 + 5$	$4 + 7$	$6 + 8$	$7 + 5$	$5 + 9$

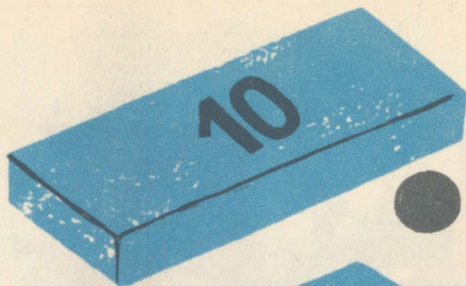
4. Kaupluse ühel riiulil on 6 leiba, teisel riiulil 9 leiba. Mitu leiba on kahel riiulil kokku?

5. Ühel riiulil on 6 sepikut, teisel riiulil aga 8. Mida võid arvutada? Arvuta!

1. Kütuselattu toodi 6 vagunit briketti, 5 vagunit puid ja 4 vagunit turvast. Mitu vagunit on vaja tühjendada?
2. Eile toodi lattu 3 vagunit kasepuid, 3 vagunit männipuid ja 5 vagunit haavapuid. Mida saab siit arvutada? Arvuta!
3. Koosta ise ülesanne vaguneist. Arvud võta järgmistest ülesannetest.

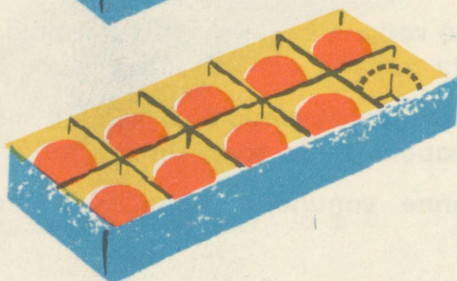
4.	$7 + 3 + 3$	$8 + 9 + 2$	$7 + 8 + 3$	$4 + 5 + 9$
	$7 + 2 + 9$	$6 + 7 + 5$	$5 + 4 + 9$	$2 + 5 + 7$
	$3 + 2 + 6$	$6 + 8 + 6$	$5 + 3 + 5$	$2 + 4 + 6$
	$6 + 3 + 3$	$4 + 6 + 7$	$6 + 5 + 6$	$3 + 4 + 7$
5.	$6 + 6 + 7$	$4 + 7 + 9$	$3 + 4 + 5$	$2 + 5 + 8$
	$2 + 2 + 9$	$8 + 2 + 2$	$4 + 5 + 6$	$8 + 7 + 4$
	$4 + 4 + 9$	$2 + 9 + 9$	$6 + 7 + 5$	$4 + 5 + 7$
	$4 + 4 + 5$	$3 + 2 + 6$	$8 + 9 + 2$	$7 + 8 + 5$
6.	$9 + a = 12$	$7 + b = 12$	$a + 4 = 12$	$b + 5 = 13$
	$8 + a = 12$	$6 + b = 12$	$a + 2 = 11$	$b + 6 = 14$
	$6 + a = 11$	$8 + b = 13$	$a + 3 = 11$	$b + 7 = 16$

11—2

11—1

10—1

$$\begin{aligned} 11 - 2 &= 11 - 1 - 1 \\ &= 10 - 1 \\ &= 9 \end{aligned}$$

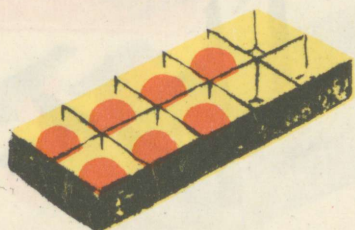
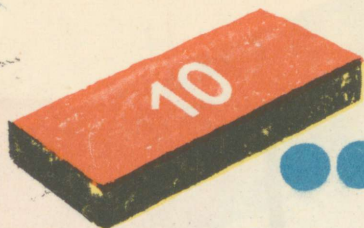
1. Pane lauale 11 ringi. Seleta nende abil, kuidas sa lahutad $11 - 3$, $11 - 4$, $11 - 5$.
2. Seleta, kuidas sa lahutad $11 - 6$, $11 - 7$, $11 - 8$, $11 - 9$.

**ENNE LAHUTAN NII PALJU, KUI ON
ÜLE 10, SIIS ÜLEJÄÄNUD OSA.**

1. Aias oli 11 leevikest. 3 leevikest lendas ära. Mitu leevikest jäi veel aeda?
2. Tiiu maksis vihiku ja pintslu eest 11 kopikat. Vihik maksis 2 kopikat. Kui palju maksis pintsel?
3. Koosta võrdusest $9 + 2 = 11$ veel 7 uut võrdust! (Kui oled unustanud, vaata lk. 69.)

4.	$11 - 2$	$11 - 6$	$11 - 7$	$11 - 3$	$a - 2 = 8$
	$11 - 3$	$11 - 7$	$11 - 9$	$11 - 8$	$a - 8 = 2$
	$11 - 4$	$11 - 8$	$11 - 5$	$11 - 5$	$a - 2 = 9$
	$11 - 5$	$11 - 9$	$11 - 8$	$11 - 6$	$a - 9 = 2$
5.	$11 - 7$	$11 - 8$	$9 + 2$	$9 + 8$	$11 - 5$
	$11 - 4$	$11 - 5$	$9 + 4$	$9 + 6$	$11 - 2$
	$11 - 3$	$11 - 7$	$9 + 7$	$9 + 4$	$11 - 6$
	$11 - 9$	$11 - 4$	$9 + 3$	$9 + 7$	$11 - 8$

$$12 - 5$$

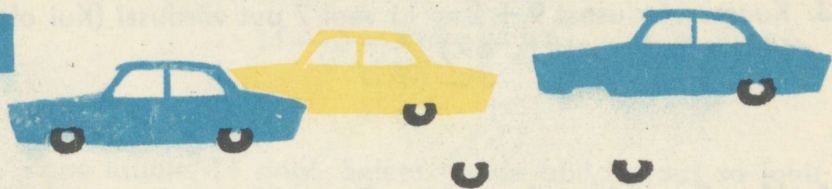
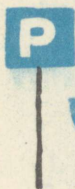
$$12 - 5 = 12 - 2 - 3$$

$$= 10 - 3$$

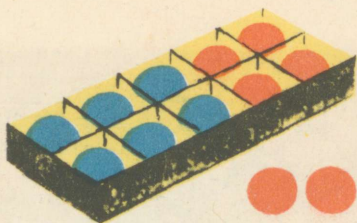
$$= 7$$

1. Joonista 12 ringi. Näita, kuidas sa lahutad $12 - 3$, $12 - 4$, $12 - 6$.

2. $12 - 3$	$12 - 8$	$12 - 5$	$a - 4 = 8$	$12 - a = 7$
$12 - 4$	$12 - 6$	$12 - 7$	$a - 8 = 4$	$12 - a = 6$
$12 - 5$	$12 - 9$	$12 - 4$	$a - 5 = 7$	$12 - a = 8$
$12 - 6$	$12 - 7$	$12 - 8$	$a - 7 = 5$	$12 - a = 9$

3. Parkimiskoht on ette nähtud 12 autole. Mitme auto jaoks on seal veel ruumi, kui kohal on 4 autot?
4. Parkimiskohas oli 5 autot. Juurde tuli veel 3 autot. Mitme auto jaoks on veel ruumi, kui sinna on lubatud parkida 11 autot?
5. Koosta 8 võrdust arvudest 7, 5 ja 12.
6. Koosta võrdusest $8 + 4 = 12$ veel 7 võrdust.

$$\begin{aligned}
 13 - 7 &= 13 - 3 - 4 \\
 &= 10 - 4 \\
 &= 6
 \end{aligned}$$

1. Joonista 13 ruutu ja seleta, kuidas sa lahutad $13 - 4$, $13 - 5$, $13 - 6$.

2. $13 - 5$ $13 - 9$ $a - 5 = 8$ $13 - a = 9$
 $13 - 7$ $13 - 4$ $a - 6 = 8$ $13 - a = 7$
 $13 - 6$ $13 - 8$ $a - 4 = 9$ $13 - a = 8$
 $13 - 4$ $13 - 6$ $a - 7 = 6$ $13 - a = 6$

3. $13 - 6$ $11 - 3$ $13 - 5$ $11 - 8$ $12 - 8$
 $13 - 4$ $12 - 7$ $12 - 6$ $12 - 9$ $12 - 4$
 $13 - 8$ $13 - 9$ $13 - 5$ $13 - 6$ $13 - 8$
 $13 - 5$ $11 - 2$ $12 - 3$ $11 - 7$ $13 - 4$

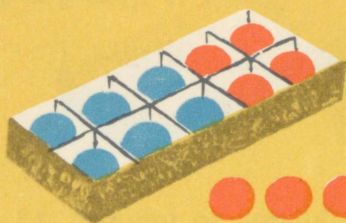
4. Trammis oli 13 inimest. Peatuses väljus 5 inimest. Mitu inimest jäi veel trammi?

5. Järgmises peatuses tuli peale 9 inimest. Mitu inimest oli nüüd trammis?

6. Trammis oli 12 inimest. Järgmises peatuses väljus 7 inimest ja peale tuli 8 inimest. Mitu inimest oli nüüd trammis? Kas inimeste arv suurenes või vähenes?

7. Koošta ise ülesandeid järgmiste võrduste järgi:

$$\begin{aligned}
 13 - 8 + 9 &= a \\
 6 + 7 - 5 &= a
 \end{aligned}$$

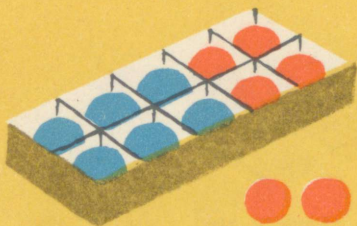
$$\begin{aligned}
 14 - 8 &= 14 - 4 - 4 \\
 &= 10 - 4 \\
 &= 6
 \end{aligned}$$

- Joonista 14 ruutu ja näita, kuidas sa lahutad $14 - 5$, $14 - 6$, $14 - 7$.
$14 - 5$	$14 - 6$	$a - 8 = 6$	$14 - a = 8$
$14 - 6$	$14 - 8$	$a - 5 = 9$	$14 - a = 6$
$14 - 7$	$14 - 4$	$a - 7 = 7$	$14 - a = 9$
$14 - 8$	$14 - 7$	$a - 6 = 8$	$14 - a = 7$

- Kapis oli 14 taldrikut. Ema pani neist 6 lauale. Mitu taldrikut jäi veel kappi?
- Kapis oli 12 tassi. Ema pani neist mõned lauale. Kappi jäi nüüd veel 7 tassi. Koosta võrdus! Arvuta!
- Piret viis lauale 6 supilusikat. Nüüd jäi kappi veel 8 supilusikat. Mitu supilusikat oli varem kapis?
- Koosta ise ülesandeid lauakatmisest järgmiste võrduste abil:

$$\begin{aligned}
 14 - a &= 6 \\
 14 - 8 &= a \\
 a - 8 &= 6
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 15 - 9 &= 15 - 5 - 4 \\
 &= 10 - 4 \\
 &= 6
 \end{aligned}$$

1. Pane lauale 15 ringi. Näita, kuidas sa lahutad $15 - 6$, $15 - 7$, $15 - 8$.

2. $15 - 6$	$15 - 8$	$a - 8 = 15$	$15 - a = 7$
$15 - 7$	$12 - 6$	$a - 6 = 15$	$15 - a = 9$
$15 - 8$	$15 - 9$	$a - 9 = 15$	$15 - a = 6$
$15 - 9$	$14 - 7$	$a - 7 = 15$	$15 - a = 8$

3. $11 - 6$	$12 - 7$	$15 - 8$	$15 - 9$	$13 - 8$
$12 - 6$	$13 - 7$	$12 - 8$	$12 - 9$	$14 - 9$
$13 - 6$	$14 - 7$	$11 - 8$	$14 - 9$	$15 - 7$
$14 - 6$	$15 - 7$	$14 - 8$	$13 - 9$	$15 - 8$

4. Jüril on 15 küülikut. 6 küülikut on valged, ülejäänud kõik mustad. Mitu musta küülikut on Jüril?

5. Koosta ise ülesandeid küülikutest järgmiste võrduste abil:

$8 + 7 = a$	$15 - 8 = a$	$a + 7 = 15$	$15 - 7 = a$
$8 + a = 15$	$15 - a = 8$	$7 + a = 15$	$15 - a = 7$
$a + 8 = 15$	$a - 8 = 7$	$7 + 8 = a$	$a - 7 = 8$

10

10

10

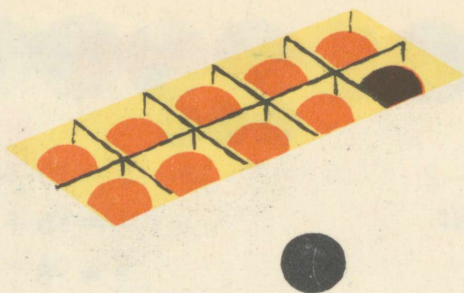

$$\begin{array}{r}
 6-9 = 16-6-3 \\
 = 10-3 \\
 = 7
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 17-9 = 17-7-2 \\
 = 10-2 \\
 = 8
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 18-9 = 18-8-1 \\
 = 10-1 \\
 = 9
 \end{array}$$

1.	$16-9$	$17-8$	$12-4$	$13-6$	$15-7$
	$16-7$	$18-9$	$12-3$	$14-7$	$15-8$
	$16-8$	$11-3$	$13-5$	$14-6$	$15-6$
	$17-9$	$11-2$	$13-4$	$14-5$	$16-9$

2.	$12-6$	$12-7$	$14-8$	$18-9$	$16-7$
	$17-9$	$14-9$	$13-7$	$12-5$	$16-8$
	$11-8$	$16-8$	$11-4$	$15-7$	$17-9$
	$14-7$	$13-9$	$13-4$	$11-6$	$17-8$

3.	$16-a=8$	$17-a=9$	$a-9=9$	$15-9$
	$16-a=6$	$17-a=7$	$a-9=8$	$11-9$
	$16-a=9$	$17-a=8$	$a-8=7$	$17-8$
	$16-a=7$	$17-a=10$	$a-7=8$	$14-6$

$11 - 9$

$10 - 9$

$1 + 1$

LAHUTAN KÜMNEST JA LIIDAN SELLE,
MIS ÜLE ON.

10

$14 - 8$

10

$16 - 7$

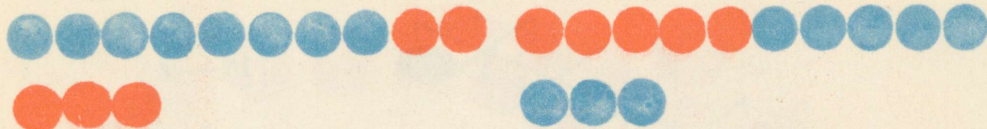
10

$17 - 9$

1. Seleta, kuidas sa lahutad $14 - 8$, $16 - 7$, $16 - 9$.

- 2.
$15 - 9$	$16 - 9$	$11 - 8$	$14 - 7$	$15 - 6$
$13 - 9$	$14 - 9$	$13 - 8$	$12 - 7$	$14 - 6$
$11 - 9$	$18 - 9$	$12 - 8$	$11 - 7$	$12 - 6$
$12 - 9$	$17 - 9$	$14 - 8$	$13 - 7$	$13 - 6$

1.

$$\begin{aligned} 13 - 5 &= 13 - 3 - 2 \\ &= 10 - 2 \\ &= 8 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 13 - 5 &= 10 - 5 + 3 \\ &= 5 + 3 \\ &= 8 \end{aligned}$$

Seleta, kuidas on kahel viisil lahutatud $13 - 5$!

2. Arvuta samuti kahel viisil!

$18 - 9$	$15 - 7$	$17 - 8$	$14 - 9$	$16 - 9$
$13 - 8$	$16 - 9$	$11 - 9$	$11 - 9$	$15 - 8$
$14 - 9$	$12 - 6$	$12 - 7$	$12 - 8$	$13 - 7$
$17 - 8$	$11 - 5$	$13 - 9$	$13 - 8$	$12 - 6$

3. Arvuta nii, nagu sul on kergem!

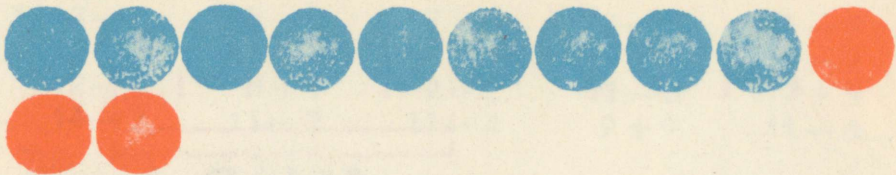
$12 - 7$	$15 - 6$	$12 - 7$	$12 - a = 7$	$a - 2 = 9$
$13 - 6$	$13 - 8$	$17 - 9$	$12 - a = 6$	$a - 9 = 7$
$16 - 7$	$14 - 7$	$11 - 3$	$16 - a = 9$	$a - 8 = 6$
$12 - 6$	$11 - 5$	$15 - 9$	$14 - a = 8$	$a - 9 = 4$

4. Koormas oli 17 kasti võid. 8 kasti anti ühele kauplusele, ülejäänud aga teisele kauplusele. Mitu kasti võid sai teine kauplus?

5. Laos oli 16 kotti suhkrut. 8 kotti viidi ära. Mitu kotti suhkrut jäi järele?

6. Leia puuduvad arvud!

$a + 5 < 12$	$7 + a < 13$	$9 + a < 16$	$a + 7 < 12$
$a + 5 > 12$	$7 + a > 13$	$9 + a > 16$	$a + 7 > 12$

$$\begin{aligned} 9 + 3 &= 9 + 1 + 2 \\ &= 10 + 2 \\ &= 12 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 12 - 3 &= 12 - 2 - 1 \\ &= 10 - 1 \\ &= 9 \end{aligned}$$

1.

$$12 - 4$$

$$12 - 5$$

Kirjelda ülesannete $12 - 4$ ja $12 - 5$ lahendamist joonise abil. Põhjenda lahutamist liitmise abil!

Põhjenda lahutamist liitmise abil nii:

$$11 - 2 = 9, \text{ sest } 9 + 2 = 11$$

2. Põhjenda lahutamist liitmise abil!

$$11 - 2 = a, \text{ sest } a + 2 = 11$$

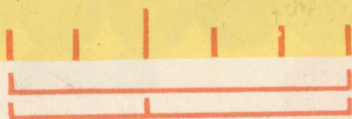
$$12 - 3 = b, \text{ sest } b + 3 = 12$$

$$11 - 4 = c, \text{ sest } c + 4 = 11$$

Mis arv peab olema a , b , c asemel?

3. Nööri otsast lõigati ära 5 m. Siis jäi järele veel 7 m nööri. Kui pikk oli see nöör algul?

4. Maret mõtles ühe arvu. Kui selle arvuga liita 8, saame 15. Mis arvu mõtles Maret?

$$8 + 5 = 13$$

$$13 - 5 = 8$$

1. $9 + 5$ $15 - 8$ $12 - 3$ $6 + 6$ $11 - 7$
 $14 - 6$ $7 + 4$ $8 + 7$ $13 - 7$ $8 + 3$
 $6 + 5$ $13 - 6$ $16 - 9$ $9 + 4$ $13 - 4$
 $12 - 8$ $14 - 7$ $11 - 2$ $12 - 6$ $12 - 9$

2. Koosta igast järgmisest võrdusest 7 uut võrdust!

$8 + 6 = 14$

$7 + 5 = 12$

$9 + 3 = 12$

$6 + 7 = 13$

3. Leia puuduvad arvud!

$8 + a = 11$

$7 + a = 13$

$8 + m = 13$

$6 + n = 11$

$6 + a = 13$

$6 + a = 12$

$7 + m = 15$

$5 + n = 11$

$9 + a = 12$

$5 + a = 11$

$8 + m = 17$

$8 + n = 15$

4. Põhjenda järgmisi võrratusi!

Näiteks:

$8 < 12$

$7 < 12$

$8 < 17$

$15 > 9$

$8 + 4 = 12$

$6 < 12$

$9 < 14$

$14 > 8$

$8 = 12 - 4$

$8 < 12$

$13 > 8$

$13 > 7$

$9 < 15$

$15 > 7$

$11 > 6$

5.	a	$7 + a$	$8 + a$	$9 + a$	$11 - a$	$12 - a$	$13 - a$
	7						
	9						
	6						
	8						
	5						

1. $13 - 8$	$15 - 8$	$7 + 5$	$13 - 8$	$15 - 9$
$9 + 5$	$13 - 6$	$15 - 6$	$9 + 6$	$12 - 7$
$12 - 4$	$8 + 7$	$9 + 2$	$11 - 5$	$7 + 5$
$14 - 7$	$11 - 7$	$11 - 4$	$9 + 9$	$11 - 6$

2. Arvuta 8 ja 4 summa! Arvuta 7 ja 5 summa! Võrdle mõlemaid omavahel!

3. Arvuta 9 ja 6 summa! Arvuta 12 ja 9 vahe! Liida saadud summa ja vahe!

4. Kui üks liidetavatest on 9, võib 9 asemel liita 10 ja siis vähendada saadud summat 1 võrra. Näiteks:

$$4 + 9 = 4 + 10 - 1 = 14 - 1 = 13$$

Arvuta samuti! $2 + 9$

$$5 + 9$$

$$6 + 9$$

$$8 + 9$$

$$7 + 9$$

5. $3 + 3 + 6$	$16 - 9 - 5$	$13 + 3 - 7$	$6 + 6 - 8$
$15 - 8 + 9$	$14 - 8 + 9$	$8 + 8 + 4$	$11 - 8 + 9$
$10 + 6 - 8$	$16 - 8 - 5$	$15 - 7 + 6$	$13 - 4 + 6$
$2 + 9 + 6$	$12 - 4 + 8$	$7 + 7 - 8$	$9 + 7 + 3$

6. $5 + 5$ $6 + 6$ $7 + 7$ $8 + 8$ $9 + 9$

Kui sa neid ülesandeid hästi mäletad, on järgmisi kerge lahendada. Kuidas?

$6 + 5$	$7 + 6$	$8 + 7$	$9 + 8$	$10 + 9$
$5 + 6$	$6 + 7$	$7 + 8$	$8 + 9$	$9 + 10$

7. Arvuta mitmel viisil: $5 + 6$, $7 + 8$, $8 + 9$, $8 + 7$, $9 + 8$.

1. Hellel oli 11 kopikat. Ta ostis 2 vihikut, mis maksid 2 kopikat tükk. Kui palju jäi tal raha järele?
2. Kallel oli 17 kopikat. Ta ostis 9 kopika eest märkmiku. Mida saab siit arvutada?
3. Koosta ise ülesanne ostudest!

4. Leia puuduvad arvud!

$$\begin{array}{cccc}
 a + 4 > 13 & 8 + a > 12 & 7 + a < 14 & a + 5 < 12 \\
 a + 4 < 13 & 8 + a < 12 & 7 + a > 14 & a + 5 > 12
 \end{array}$$

5. Leia puuduvad arvud!

$$\begin{array}{cccc}
 a + 6 < 14 & 9 + a < 17 & 6 + a < 12 & a + 3 < 12 \\
 a + 6 = 14 & 9 + a = 17 & 6 + a = 12 & a + 3 = 12 \\
 a + 6 > 14 & 9 + a > 17 & 6 + a > 12 & a + 3 > 12
 \end{array}$$

6.

m	n	p	m + n	m + p	n + p
7	8	9			
6	5	9			
4	8	7			
5	9	8			

7. Arvuta $a + 7$. Võta a asemele järgemööda arvud 4, 5, 6, 7 ja 8!
8. Arvuta $a - 6$. Võta a asemele järgemööda arvud 11, 12, 13, 14 ja 15!

$$\begin{aligned}
 9 + a &= 12 \\
 a &= 12 - 9 \\
 a &= 3
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 b + 6 &= 12 \\
 b &= 12 - 6 \\
 b &= 6
 \end{aligned}$$

1. $9 + a = 12$ $a + 6 = 12$ $a + 4 = 12$ $9 + a = 12$
 $8 + a = 12$ $a + 8 = 14$ $a + 2 = 11$ $6 + a = 15$
 $6 + a = 11$ $a + 9 = 15$ $a + 3 = 11$ $8 + a = 14$
 $7 + a = 12$ $a + 7 = 16$ $a + 7 = 15$ $5 + a = 12$

2.

a	b	c	d	$a - b + c$	$a - c + b$	$a - b + d$	$a - d + b$
12	6	8	4				
14	5	9	5				
11	4	9	6				
15	5	8	6				

3. Arvuta: $7 + 3!$ Suurenda ühte liidetavat! Kuidas muutub summa? Vähenda ühte liidetavat! Kuidas muutub summa?
4. Leia 8 ja 4 summa! Vähenda seda 5 võrra!
5. Leia 12 ja 7 vahe! Suurenda seda 9 võrra!
6. Lahuta 14-st 7! Liida saadud vahega 5!
7. Liida 9 ja 2! Lahuta summast 6!

8. $15 - 9 - a = 0$ $5 + 5 + 6 - 8$ $12 + 1 - 3 - 2$
 $16 - 8 - a = 0$ $15 + 3 - 6 - 7$ $8 + 1 + 4 - 2$
 $13 - 4 - a = 0$ $19 - 8 - 3 - 8$ $7 + 2 + 5 - 6$
 $14 - 7 - a = 0$ $20 - 5 - 6 + 7$ $12 + 6 - 5 - 5$

1. Nimeta paarisarvud kuni 20-ni. Nimeta paaritud arvud kuni 19-ni!

2.	$8 + 6$	$7 + 5$	$12 - 6$	$15 - 7$	$6 + 5$	$13 - 6$
	$8 + 4$	$9 + 7$	$10 - 4$	$17 - 9$	$7 + 8$	$12 - 7$
	$10 + 6$	$5 + 9$	$8 - 2$	$9 - 5$	$4 + 3$	$11 - 2$

Esimeses tulbas on mõlemad liidetavad paarisarvud. Milline arv on summa?

Teises tulbas on mõlemad liidetavad paaritud arvud. Milline on summa?

Millised arvud on kolmandas tulbas? Milline on vahe? Aruta niiviisi läbi kõik tulbad.

Missuguse järelduse võid sa teha?

3.	$13 - a = 8$	$11 - b = 8$	$c - 3 = 9$	$d - 4 = 8$
	$14 - a = 7$	$12 - b = 6$	$c - 5 = 8$	$d - 5 = 6$
	$12 - a = 9$	$13 - b = 7$	$c - 2 = 9$	$d - 7 = 9$
	$15 - a = 8$	$14 - b = 9$	$c - 4 = 8$	$d - 9 = 8$

4. Lahenda järgmised võrratused!

$a + 4 < 13$	$8 + a < 12$	$7 + a < 14$
$a + 4 > 13$	$8 + a > 12$	$7 + a > 14$
$a + 5 < 12$	$5 + a < 13$	$9 + a < 15$
$a + 5 > 12$	$5 + a > 13$	$9 + a > 15$

Näiteks: $a + 6 < 11$
 $a < 5$

$a + 6 > 11$
 $a > 5$

SUMMADE TABEL.

a \ b	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
5	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
6	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
7	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
8	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
9	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
10	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

$$8 + 7 = \square$$

Et leida $8 + 7$, otsi esimesest tulpast rida, mille ees asub arv 8. Mine seda rida mööda edasi kuni ruuduni, mille kohal ülal asub 7. Sellest ruudust leiad arvu 15. $8 + 7 = 15$

$$15 - 7 = \square$$

Otsi tulp, mille esimeseks arvuks on 7. Mine nüüd tulpa mööda allapoole, kuni jõuad arvuni 15. 15 asub reas, mille ees asub arv 8. See ongi otsitav vahe. Seega siis $15 - 7 = 8$.

Arvuta nüüd tabeli abil: $9 + 2$

$11 - 2$

$8 + 6$

$14 - 6$

ARVUD KUNI SAJANI.

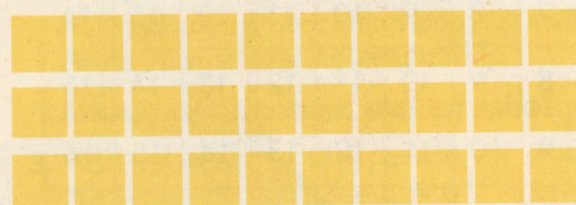

10

10 10

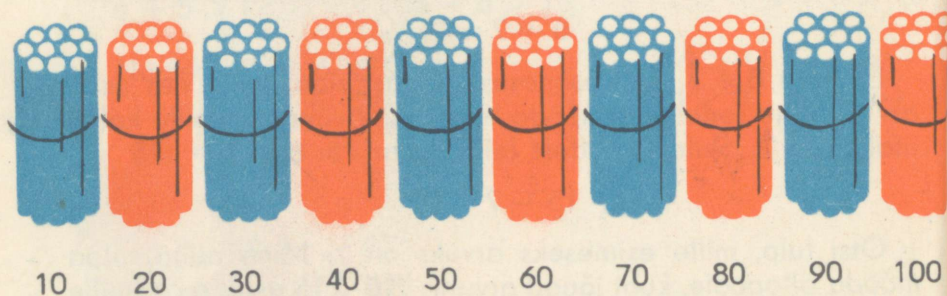
$$10 + 10 = 20$$

10 10 10

$$10 + 10 + 10 = 30$$

1. Aseta lauale kümnest ruudust koosnevaid ribasid. Ütle iga kord, mitu ruutu on laual!
2. Pane lauale kümnekopikalisi arvutusrahasid ja ütle, mitu kopikat on laual!

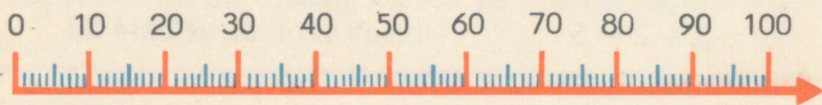

3. Mitu kümnelist tikukimpu on sellel joonisel?

1. $0 + 10$ $40 + 10$ $80 + 10$ $70 + 10$
 $10 + 10$ $50 + 10$ $90 + 10$ $40 + 10$
 $20 + 10$ $60 + 10$ $50 + 10$ $60 + 10$
 $30 + 10$ $70 + 10$ $20 + 10$ $90 + 10$

2. Pane kümnest ruudust koosnevate ribade abil lauale 30, 70, 40, 60, 80, 50 ja 90 ruutu!
3. Pane kümnekopikaliste arvutusrahadega lauale 70, 90, 30, 80, 20, 50 ja 40 kopikat!
4. Mitu kümnelist ja mitu ühelist on eelmise ülesande arvudes?
5. Kuidas nimetatakse arvu, milles on 7 kümnelist? 9 kümnelist? 10 kümnelist?
6. Näita joonisel arvud 30, 80, 50, 10, 90 ja 60!

7. Võrdle! $>$ $<$ $=$

$40 \square 30$

$60 \square 50$

$90 \square 80$

$10 \square 100$

$20 \square 30$

$70 \square 70$

$50 \square 20$

$30 \square 40$

1. Põhjenda võrratusi!

$30 > 20$

$10 < 20$

$90 > 80$

$60 < 70$

$50 > 40$

$70 < 80$

$90 < 100$

$80 > 70$

Näiteks:

$40 > 30$

$20 < 30$

$40 = 30 + 10$

$20 + 10 = 30$

$30 = 40 - 10$

$20 = 30 - 10$

2. Ütle arv, mis on 10 võrra suurem kui 30, 60, 40, 80, 70 ja 90!
3. Ütle arv, mis on 10 võrra väiksem kui 90, 70, 40, 30, 100 ja 50!

VÖRDLE!

$3 + 2 = 5$

$30 + 20 = 50$

-
4. $2 + 2$ $7 - 2$ $20 + 20$ $50 - 20$ $20 + 60$
 $20 + 20$ $70 - 20$ $20 + 30$ $40 - 30$ $70 - 50$
 $6 + 3$ $5 - 4$ $60 + 30$ $70 - 20$ $40 + 40$
 $60 + 30$ $50 - 40$ $30 + 40$ $80 - 30$ $30 - 20$

RUBLA JA KOPIKAS.

1 RUBLA = 100 KOPIKAT
1 RBL. = 100 KOP.

- Mitu ühekopikalist raha saab 1 rubla, 50 kopika, 20 kopika eest?
- Vaheta 10-kopikalisteks 20 kop., 50 kop., 1 rbl.
- Viiul oli 50 kopikat. Ema andis talle veel 20 kopikat. Mitu kopikat on Viiul nüüd?
- Jaanil oli 80 kopikat. Ta ostis raamatu, mis maksis 30 kopikat. Mida saab siit arvutada? Arvuta!
- Annel on 60 kopikat. Tal on 20 kopikat rohkem kui Peetril. Mitu kopikat on Peetril?
- Juhanil on 80 kopikat. Tal on 20 kopikat vähem kui Maiel. Mitu kopikat on Maiel?

7. 80 + 20	100 — 60	20 + a = 100	30 + a = 70
60 + 40	100 — 70	80 + a = 100	50 + a = 90
70 + 30	100 — 40	40 + a = 100	40 + a = 60
50 + 50	100 — 30	60 + a = 100	60 + a = 80

Koosta piltide järgi ülesandeid!

40 kop.

30 kop. kallim

1 rbl.

2 rbl. kallim

2 rbl.

1 rbl. kallim

40 kop.

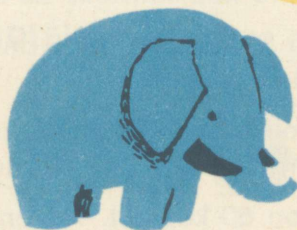
60 kop. kallim

6 rbl.

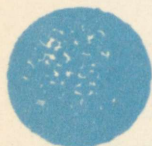
4 rbl. odavam

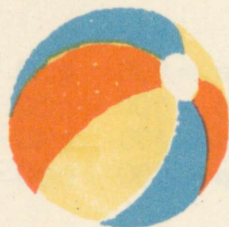
90 kop.

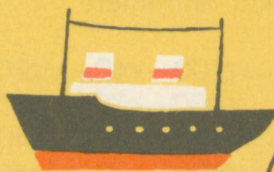
20 kop. odavam

60 kop.

30 kop. kallim

70 kop.

20 kop. odavam

MEETER.

81 82 83 84 85 86 87 88 89 90

61 62 63 64 65 66 67 68 69 70

41 42 43 44 45 46 47 48 49 50

21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 meetris on 100 sentimeetrit.

Meeter kirjutatakse lühemalt m

$$1 \text{ M} = 100 \text{ CM}$$

$$1 \text{ M} = 10 \text{ DM}$$

1. Lõika endale 1 m pikkune nöoritükk. Mõõda selle abil klassi pikkus ja laius.
2. Aed on 80 m pikk. Aia laius on 30 m pikkusest väiksem. Kui lai on aed?
3. Ema pesunöör oli 30 m pikkune. Ta sidus sellele otsa veel teise nöoritüki. Nüüd sai ta 40 m pikkuse nööri. Kui pikk oli teine nöoritükk?

1. Mõõda vihiku pikkus!
2. Mõõda laua laius!
3. Mõõda pingi kõrgus!
4. Mõõda sullepa pikkus!
5. Näita mõõdulindil pikkused:
20 cm, 40 cm, 50 cm, 60 cm,
70 cm, 80 cm, 90 cm.

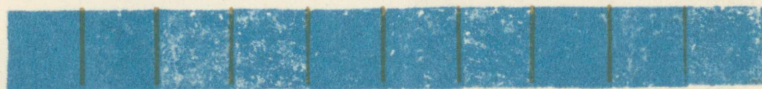

6. Loe järgmised arvud!

25	29	27	21	26	24	28
32	36	48	46	45	42	82
16	45	51	59	63	54	100

7. Lao need arvud kümnest ruudust koosnevate ribade ja üksikruutudega. Mitu kümnelist riba ja üksikruutu on vaja iga arvu jaoks?

Näiteks 24 laome nii:

1. Lao kümnekopikaliste ja kopikaliste abil järgmised arvud!

36	59	87	29	79	14	69	16
63	95	78	92	97	41	96	61

Näiteks:

2. Nimeta eelmise ülesande arvud kümneliste ja üheliste summana!

Näiteks: $34 = 30 + 4$

3. Lao numbrikaartidega järgmised arvud: kolmkümmend seitse, nelikümmend kaheksa, kuuskümmend üheksa.

Näiteks:

4. Nimeta arvud 10-st kuni 20-ni!

21-st kuni 30-ni!

31-st kuni 40-ni!

56-st kuni 63-ni!

5. Loe järgmised arvud!

37 44 56 57 72 68

62 15 63 75 27 93

Mitu kümnelist ja mitu ühelist on igas arvus?

- Näita mõõdulindil pikkused 25 cm, 42 cm, 56 cm, 68 cm, 75 cm, 82 cm, 91 cm!
- Ütle arvud 21-st kuni 30-ni! 41-st kuni 50-ni! 81-st kuni 90-ni! 91-st kuni 100-ni! 25-st kuni 34-ni! 74-st kuni 83-ni! 17-st kuni 26-ni!
- Missugune arv asub järgmiste arvude järel?
9, 19, 29, 39, 49, 59, 69, 79, 89, 99
- Missugune arv asub järgmiste arvude ees?
10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100
- Missuguste arvude vahel asuvad järgmised arvud?
20, 60, 80, 30, 70, 40, 90, 50

6.	$30 + 30$	$50 + 40$	$60 + 10$	$40 + 20$
	$40 - 10$	$20 - 10$	$70 - 20$	$80 - 30$
	$20 + 20$	$10 + 10$	$40 + 30$	$40 + 50$
	$50 - 50$	$30 - 20$	$50 - 20$	$10 - 10$

7.	$20 + 1$	$30 + 2$	$40 + 1$	$50 + 2$
	$20 + 7$	$30 + 1$	$40 + 8$	$50 + 1$
	$20 + 5$	$30 + 9$	$40 + 4$	$50 + 8$
	$20 + 8$	$30 + 6$	$40 + 9$	$50 + 9$

8.	$50 + 1$	$69 + 1$	$71 + 1$	$83 + 1$	$90 + 1$
	$53 + 1$	$65 + 1$	$75 + 1$	$88 + 1$	$98 + 1$
	$51 + 1$	$68 + 1$	$78 + 1$	$85 + 1$	$96 + 1$
	$54 + 1$	$67 + 1$	$79 + 1$	$89 + 1$	$99 + 1$

9.	$36 - 1$	$42 - 1$	$55 - 1$	$63 - 1$	$76 - 1$
	$35 - 1$	$47 - 1$	$58 - 1$	$67 - 1$	$80 - 1$
	$39 - 1$	$40 - 1$	$57 - 1$	$70 - 1$	$87 - 1$
	$30 - 1$	$49 - 1$	$60 - 1$	$68 - 1$	$90 - 1$

1. Ütle järgmistest arvudest 1 võrra suuremad arvud!

5	24	36	43	53	89
15	54	56	83	74	99

2. Ütle järgmistest arvudest 1 võrra väiksemad arvud!

7	18	23	53	11	80
27	58	63	26	91	90

3.

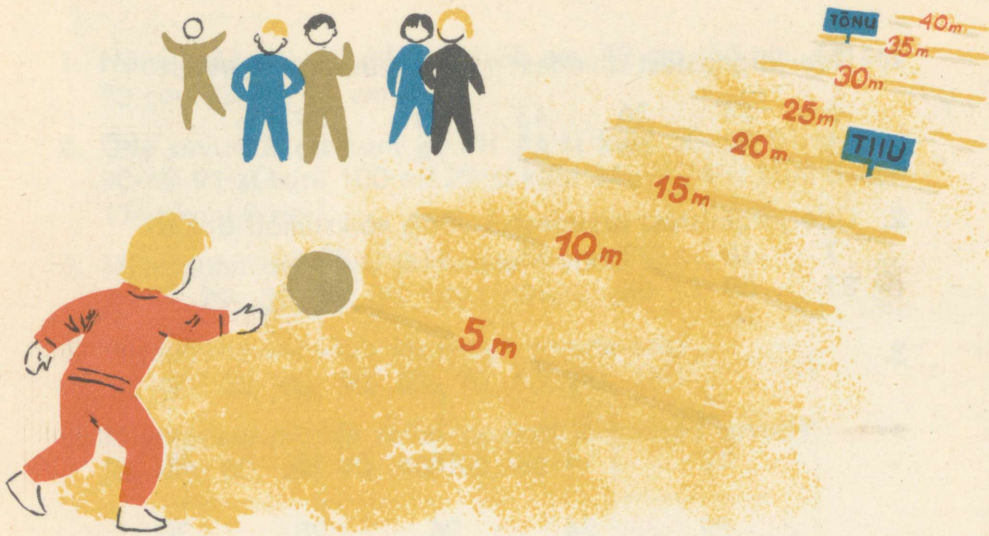
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Loe igas reas olevad arvud!

Loe igas tulbas olevad arvud!

Loe kõik paarisarvud!

Loe kõik paaritud arvud!

1. Tõnu viskas palli 35 m kaugusele. Ta viskas 5 m kaugemale kui Jüri. Kui kaugemale viskas Jüri palli?
2. Tiiu viskas palli 20 m kaugusele. Maimu viskas palli 5 m kaugemale. Kui kaugemale viskas Maimu palli?
3. Koosta ise ülesanne, kus on vaja liita 40 ja 8; 25-st lahutada 5!
4. Koosta 8 võrdust arvudest 40, 7 ja 47.

$$5. \begin{aligned} 50 + a &= 59 \\ 80 + a &= 88 \\ 40 + a &= 42 \\ 60 + a &= 65 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 76 - a &= 70 \\ 47 - a &= 40 \\ 33 - a &= 30 \\ 84 - a &= 80 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} a + 5 &= 25 \\ a - 4 &= 30 \\ a + 9 &= 49 \\ a - 6 &= 80 \end{aligned}$$

$$6. \begin{aligned} 40 + a &= 49 \\ a + 9 &= 49 \\ 20 + a &= 27 \\ 7 + a &= 27 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 54 - a &= 50 \\ 83 - a &= 80 \\ 92 - a &= 90 \\ 51 - a &= 50 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 99 - a &= 90 \\ 40 + a &= 47 \\ 53 - a &= 50 \\ 60 + a &= 68 \end{aligned}$$

1 1 1 1 1 1 1 $4 + 3 = 7$

10 1 1 1 1 1 1 1 $14 + 3 = 17$

10 10 1 1 1 1 1 1 $24 + 3 = 27$

1. Arvuta edasi: $34 + 3$; $44 + 3$; $54 + 3$ kuni $94 + 3$.

2. Arvuta! Ütle tulemus kohe!

$2 + 3$	$5 + 2$	$6 + 3$	$2 + 4$	$3 + 5$
$12 + 3$	$15 + 2$	$16 + 3$	$12 + 4$	$13 + 5$
$22 + 3$	$25 + 2$	$26 + 3$	$22 + 4$	$23 + 5$
kuni	kuni	kuni	kuni	kuni
$92 + 3$	$95 + 2$	$96 + 3$	$92 + 4$	$93 + 5$

3.

$3 + 2$	$5 + 4$	$4 + 2$	$3 + 4$	$1 + 1$
$93 + 2$	$25 + 4$	$64 + 2$	$73 + 4$	$41 + 1$
$6 + 3$	$2 + 3$	$6 + 1$	$2 + 3$	$2 + 5$
$56 + 3$	$32 + 3$	$86 + 1$	$62 + 3$	$12 + 5$

4. Jaan kinkis sõbrale 4 postmarki. Nüüd on Jaanil veel 52 marki. Mitu postmarki oli Jaanil enne seda?

5. Mallele kingiti 5 postmarki. Nüüd on Mallel 37 marki. Mitu postmarki oli Mallel enne seda?

1 1 1 1 1 1 $6 - 4 = 2$

10 1 1 1 1 1 $16 - 4 = 12$

10 10 1 1 1 1 $26 - 4 = 22$

1. Arvuta edasi: $36 - 4$, $46 - 4$, $56 - 4$ kuni $96 - 4$.

2. Arvuta! Ütle kohe tulemus!

$5 - 2$	$7 - 3$	$6 - 2$	$9 - 4$	$8 - 5$
$15 - 2$	$17 - 3$	$16 - 2$	$19 - 4$	$18 - 5$
$25 - 2$	$27 - 3$	$26 - 2$	$29 - 4$	$28 - 5$
kuni	kuni	kuni	kuni	kuni
$95 - 2$	$97 - 3$	$96 - 2$	$99 - 4$	$98 - 5$

3. $7 - 3$	$6 - 4$	$8 - 3$	$2 - 1$	$8 - 2$
$87 - 3$	$96 - 4$	$48 - 3$	$52 - 1$	$28 - 2$
$5 - 2$	$4 - 1$	$5 - 4$	$5 - 3$	$7 - 5$
$45 - 2$	$34 - 1$	$65 - 4$	$45 - 3$	$37 - 5$

4. Täna oli klassis 35 õpilast. See on 2 õpilast rohkem, kui oli klassis eile. Mitu õpilast oli eile klassis?

5. Õues mängis 27 last. 5 neist läksid juba klassi. Mitu last on veel õues?

6. Koosta ise ülesandeid õpilastest järgmiste võrduste järgi:

$$39 - 7 = a$$

$$54 + 5 = b$$

$$2 + 5 = 7$$

$$42 + 5 = 47$$

$$7 - 5 = 2$$

$$87 - 5 = 82$$

1. $93 + 6$ $33 + 4$ $53 + 2$ $82 + 5$ $93 + 5$
 $69 - 8$ $27 - 3$ $39 - 8$ $55 - 3$ $58 - 7$
 $31 + 8$ $33 + 5$ $45 + 2$ $32 + 5$ $72 + 5$
 $87 - 4$ $46 - 2$ $79 - 4$ $38 - 6$ $86 - 5$

2. Leia puuduvad arvud!

$75 + a < 78$	$87 - b > 84$	$58 - c > 52$
$87 + a < 89$	$96 - b > 92$	$71 + c < 75$
$91 + a < 95$	$77 - b > 75$	$88 - c > 84$

Näiteks: $75 + a < 78$
 $a = 0, 1, 2$ (ehk $a < 3$)

3. Võrdle! Põhjenda iga võrratust! $>$ $<$

$35 \square 31$	$88 \square 85$	$38 \square 36$	$71 \square 74$
$76 \square 73$	$94 \square 97$	$59 \square 55$	$38 \square 31$

Näiteks: $35 > 31$, sest $35 = 31 + 4$
 $35 > 31$, sest $35 - 4 = 31$

4. $3 + 55$ $5 + 2$ $49 + 2$ $6 + 2$ $2 + 62$
 $92 - 2$ $75 + 2$ $37 + 2$ $96 + 2$ $44 + 5$
 $3 + 26$ $77 + 2$ $2 + 37$ $42 - 2$ $23 + 6$
 $38 - 4$ $2 + 77$ $50 - 2$ $2 + 33$ $2 + 42$

5. $a + 3 = 35$ $a - 3 = 76$ $25 + a = 28$ $15 - a = 11$
 $a + 6 = 88$ $a - 2 = 56$ $43 + a = 45$ $29 - a = 23$
 $a + 3 = 54$ $a - 4 = 52$ $82 + a = 89$ $57 - a = 54$
 $a + 5 = 92$ $a - 1 = 31$ $91 + a = 98$ $76 - a = 71$

1. $14 + a < 17$	$57 + b < 59$	$82 + d < 86$
$14 + a = 17$	$57 + b = 59$	$82 + d = 86$
$14 + a > 17$	$57 + b > 59$	$82 + d > 86$
2. $83 + a = 89$	$94 + b = 99$	$61 + c = 68$
$12 + a = 18$	$14 + b = 18$	$92 + c = 98$
$51 + a = 57$	$42 + b = 47$	$34 + c = 38$
$62 + a = 69$	$73 + b = 79$	$55 + c = 58$
3. $49 - p = 42$	$60 - a = 54$	$23 = 28 - b$
$89 - p = 85$	$80 - a = 75$	$42 = 48 - b$
$58 - p = 51$	$40 - a = 32$	$62 = 67 - b$
$54 - p = 50$	$20 - a = 16$	$54 = 69 - b$
4. $64 + 3 - 4$	$87 - 3 + 5$	$63 + 4 - 3$
$92 + 7 - 3$	$73 + 3 - 4$	$92 + 5 - 4$
$99 - 4 + 3$	$88 - 4 + 3$	$59 - 6 + 5$

5. Sügisel, kui koolitöö algas, oli klassis 35 õpilast. Talve jooksul tulid mõned õpilased juurde. Praegu on klassis 38 õpilast. Mitu õpilast tuli talve jooksul juurde?

Kirjuta esmalt võrdus, siis lahenda ülesanne. Juurdetunud õpilased märgi tähega a.

6. Klassis on 38 õpilast. Kahel neist on puudulikke hindeid. Mitu õpilast õpivad rahuldavalt ja hästi? Kirjuta esmalt võrdus, siis lahenda ülesanne.
7. Klassi nimekirjas on 38 õpilast. Täna puudub 3 õpilast. Mitu õpilast on täna koolis?

1. Tänaval ühel poolel on 39 maja, teisel poolel 7 maja vähem. Mitu maja on tänaval teisel poolel?
2. Tänaval ühes ääres kasvab 25 pärna ja 4 kastanit. Mida saab siit arvutada? Arvuta!
3. Tänavat mööda sõitis tunni jooksul ühes suunas 23 veoautot ja 5 sõiduautot. Mitu autot sõitis selles suunas?
4. Vastassuunas sõitis sama aja jooksul 32 veoautot ja 7 sõiduautot. Mitu autot sõitis vastassuunas?
5. Koosta ülesanne tänavast, kus tuleb liita 42 ja 6; 58-st lahutada 3.

6.	$38 - 4$	$69 - 5$	$49 - 8$	$48 - 7$	$82 + 7$
	$58 - 7$	$51 + 6$	$29 - 8$	$98 - 5$	$83 + 5$
	$38 + 1$	$63 + 5$	$79 - 7$	$72 + 6$	$29 - 8$
	$23 + 6$	$43 + 4$	$64 + 5$	$77 - 6$	$15 + 3$
7.	$46 - 5$	$63 + 6$	$35 - 3$	$57 + 2$	$90 - 4$
	$24 - 2$	$86 - 5$	$97 - 5$	$99 - 7$	$52 + 7$
	$55 + 4$	$12 + 8$	$75 + 3$	$79 - 7$	$92 + 6$
	$69 - 2$	$52 + 5$	$66 - 4$	$68 - 3$	$67 - 6$

1. Emal ja Ainol on täna pesupäev. Aino pesta olid taskurätid. Nüüd ripub nööriil 21 suurt ja 8 väikest taskurätti. Mitu taskurätti ripub nööriil?
2. Nööriil on kuivamas 29 taskurätti. Neist 7 on värvilised, teised on valged. Mitu valget taskurätti on kuivamas?
3. Emal on 75 pesupulka. Neist 5 on ema põlletaskus, teised kõik on nööriil. Mitu pesupulka on nööriil?
4. Öhtul korjas ema nööriilt 24 taskurätti ja Aino 5 taskurätti. Mida saab siit arvutada? Arvuta!
5. Koosta ülesanne pesupulkadest: $32 + 7 = a$; $49 - 8 = a$.

6. $8 + 4 + 4$	$9 + 3 + 6$	$7 + 8 + 3$	$6 + 2 + 7$
$9 + 4 + 2$	$6 + 7 + 2$	$8 + 8 + 3$	$4 + 4 + 8$
$7 + 5 + 3$	$7 + 3 + 8$	$6 + 9 + 4$	$5 + 3 + 6$
$6 + 6 + 5$	$8 + 9 + 2$	$9 + 5 + 2$	$3 + 6 + 5$

7. $26 - 5$	$98 - 5$	$71 + 9$	$37 - 6$	$92 + 6$
$34 + 6$	$80 + 8$	$98 - 6$	$92 + 5$	$77 - 5$
$48 - 7$	$63 + 7$	$23 + 6$	$41 + 8$	$31 + 9$
$77 - 7$	$99 - 5$	$87 - 5$	$73 + 7$	$99 - 4$

NOVEMBER

ESMASPÄEV	6	13	20	27	
TEISIPÄEV	7	14	21	28	
KOLMAPÄEV	1	8	15	22	29
NELJAPÄEV	2	9	16	23	30
REEDE	3	10	17	24	
LAUPÄEV	4	11	18	25	
PÖHAPÄEV	5	12	19	26	

- Nädalas on 7 päeva. Mitu päeva on kahes nädalas?
- Reinu ema oli puhkuse ajal 21 päeva koos Reinuga mere-
rannas ja ühe nädala vanaema juures maal. Mitu päeva
kestis Reinu ema puhkus?
- Veebruarikuus oli 28 päeva, sellest 4 olid puhkepäevad.
Mitu tööpäeva oli veebruarikuus?
- Tõnu isa töötab nädalas 5 päeva. Mitu päeva on Tõnu isa
tööl kahe nädala jooksul?

5. $14 + a = 17$ $28 + a = 29$ $44 + a = 47$ $91 + a = 95$
 $17 + a = 19$ $34 + a = 38$ $62 + a = 64$ $75 + a = 77$
 $24 + a = 28$ $42 + a = 45$ $51 + a = 55$ $51 + a = 58$
 $36 + a = 39$ $53 + a = 54$ $83 + a = 86$ $82 + a = 89$

6. $47 - a = 41$ $36 - a = 30$ $28 - a = 23$ $67 - a = 61$
 $58 - a = 52$ $18 - a = 12$ $99 - a = 92$ $39 - a = 35$
 $72 - a = 70$ $45 - a = 45$ $76 - a = 71$ $89 - a = 81$
 $26 - a = 21$ $87 - a = 82$ $37 - a = 32$ $96 - a = 93$

1. Koolis peeti pidu. Peol oli 52 poissi. Tüdrukuid oli 7 võrra rohkem. Mitu tüdrukut oli koolipeol?
2. Lapsed mängisid ringmängu. Ringis oli 34 last, ringi sees aga 5 last. Mitu last võttis osa ringmängust?
3. Näitusel oli välja pandud laste käsitöid. Ühel laual oli 57 käsitööd, teisel laual 6 käsitööd vähem. Mitu käsitööd oli teisel laual?
4. Teise klassi õpilasi oli peol 31, esimese klassi õpilasi aga 5 rohkem. Mitu esimese klassi õpilast oli peol?
5. Koosta veel ülesandeid koolipeost.

6. $36 - 2 + 4$	$27 - 4 + 4$	$58 - 3 + 4$	$97 - 6 + 8$
$19 - 3 + 2$	$52 - 2 + 3$	$99 - 3 + 4$	$88 - 8 + 9$
$48 - 1 + 2$	$68 - 3 + 2$	$57 - 5 + 7$	$48 - 7 + 5$
$76 - 1 + 4$	$89 - 4 + 3$	$88 - 7 + 6$	$89 - 4 - 5$

7. $24 + 2 - 1$	$35 + 4 - 2$	$70 + 8 - 6$	$43 + 6 - 5$
$42 + 4 - 3$	$57 + 2 - 4$	$32 + 7 - 9$	$51 + 8 - 9$
$16 + 3 - 4$	$75 + 4 - 5$	$91 + 9 - 8$	$22 + 6 - 7$
$53 + 2 - 3$	$94 - 2 + 6$	$62 + 5 - 7$	$89 - 5 + 6$

1. Koolil on 72 noort ja 4 vana küülikut. Mitu küülikut on kokku?
 2. Koolil on 59 küülikut. Esimese klassi õpilased hoolitsevad 7 küüliku eest. Mitu küülikut on teiste õpilaste hooldada?
 3. Oktoobrilapsed töid küülikutele 42 porgandit. Enne olid seal ka mõned porgandid. Nüüd on kokku 48 porgandit. Mitu porgandit oli seal enne?
 4. Koosta ülesanne, kus tuleb liita 42 ja 3; 56-st lahutada 4.
- 5.
$71 + 3$	$65 - 4$	$34 + 4$	$97 - 3$	$2 + 62$
$43 - 2$	$2 + 73$	$66 - 5$	$3 + 65$	$44 + 5$
$3 + 71$	$82 + 5$	$4 + 34$	$65 + 3$	$23 + 6$
$43 + 2$	$5 + 82$	$75 - 2$	$2 + 37$	$6 + 42$
- 6.
$57 - 4$	$75 - 4$	$5 + 84$	$44 + 3$	$67 - 2$
$2 + 71$	$74 + 2$	$76 + 3$	$99 - 3$	$76 + 2$
$33 + 6$	$63 + 5$	$75 - 4$	$75 + 2$	$2 + 57$
$6 + 33$	$4 + 91$	$86 - 2$	$2 + 75$	$61 + 5$
- 7.
$3 + 55$	$5 + 2$	$49 - 5$	$6 + 3$	$54 - 2$
$98 - 2$	$75 + 2$	$37 + 2$	$96 + 3$	$71 + 8$
$3 + 26$	$77 + 2$	$2 + 37$	$42 + 7$	$8 - 3$
$38 - 4$	$2 + 77$	$48 - 6$	$6 + 33$	$58 - 3$

KORDAMISEKS.

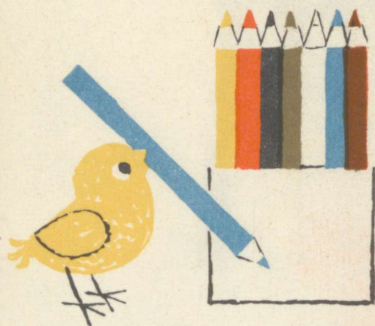
1. Missuguste arvude vahel asuvad 7; 4; 5?
2. Missugune arv asub 10 ees? 29 järel? 50 ees? 89 järel?
3. Kuidas märkida kirjalikult, et 5 on suurem kui 3?
4. Kuidas märkida kirjalikult, et 6 on väiksem kui 7?
5. Pane ruudu asemele õige märk! $>$ $<$ $=$
 $7 \square 8$ $39 \square 40$ $81 \square 79$ $16 \square 15 + 1$
6. Nimeta kõik paarisarvud 2-st kuni 20-ni!
7. Nimeta kõik paaritud arvud 1-st kuni 19-ni!
8. Leia puuduvad arvud!
 $8 + a < 12$ $8 + a = 12$ $8 + a > 12$
9. Kuhu kirjutatakse arvude reas null?
10. Kui palju on 1 nullist suurem?
11. Kui palju on 0 ühest väiksem?
12. $1 + 0$ $0 + 1$ $0 + 0$
 $1 - 0$ $1 - 1$ $0 + 1$
13. Nimeta kõik ühekohalised arvud!
14. Missuguseid arve nimetatakse kahekohalisteks?
15. Nimeta kõige väiksem kahekohaline arv!
16. Nimeta kõige suurem kahekohaline arv!
17. Nimeta arv, mis on 100-st 1 võrra väiksem!
18. Missugune arv asub 89 ja 91 vahel?
19. Nimeta arv, milles on 7 kümnelist ja 6 ühelist!
20. Missugused arvud on 1 võrra suuremad kui 27, 83, 69, 72, 93?

1. Missugused arvud on 1 võrra väiksemad kui 53, 80, 84, 70, 26, 90?
2. Nimeta arvud 30-st 45-ni! 65-st 58-ni!
3. Kuidas on kergem liita $7 + 9 + 3$?
4. $7 + 0$
 $0 + 5$
 $0 + 0$
5. Leia otsitavad arvud!
 $a + 7 = 10$ $6 + a = 15$
6. $11 + 9 + 0$ $24 + 0 + 6$
7. $a + 7 = 78$
 $a - 6 = 43$
 $99 - 7 + 6 = a$
 $44 + a = 50$
 $80 - a = 73$
8. Leia otsitavad arvud:
 $65 + a > 68$ $65 + a = 68$ $65 + a < 68$
9. Liida arvud 72 ja 7!
10. Leia arvude 35 ja 4 summa!
11. Liidetavad on 42 ja 6. Leia summa!
12. Missugune arv on 7 võrra suurem 51-st?
13. Leia arv, mis on 9 võrra suurem 60-st!
14. Missugusest arvust on vaja lahutada 8, et saada 80?
15. Leia arvude 41, 5 ja 3 summa!
16. Leia arvude 48 ja 5 vahe!
17. Missuguse arvu saame, kui 98-st lahutame 2?
18. Missugune arv on 20 võrra väiksem 30-st?
19. Missuguse arvuga on vaja liita 4, et saada 75?
20. Leia arv, mis on 14-st 5 võrra väiksem!
21. Leia arv, mis on 5-st 9 võrra suurem!
22. $5 - 0$
 $0 + 7$
 $24 + 0$
 $10 - 10$
23. $15 + a < 20$ $57 - b > 55$

1. Liida 72 ja 4. Saadud summaga liida 3!
2. Lahuta 78-st 4. Saadud vahest lahuta 3!
3. Liida 8 ja 5 summaga 3!
4. Lahuta 9 ja 8 summast 6!
5. Leia arvude 14 ja 7 vahe ning liida sellega 3!
6. Lahuta arvude 12 ja 8 vahest 2!
7. Missugune arv on 4 võrra suurem arvude 22 ja 3 summast?
8. Missugune arv on 4 võrra väiksem arvude 39 ja 5 vahest?
9. Moodusta numbritest 2 ja 3 kaks kahekohalist arvu ja võrdle neid!
10. Joonista kolm sirglõiku: 5 cm, 8 cm ja 4 cm!
11. Ütle oma klassiruumi pikkus, laius ja kõrgus!
12. Missuguse tehte puhul leitakse summa?
13. Missuguse tehte puhul leitakse vahe?
14. Missuguse tehte puhul võib tehte liikmete järjekorda muuta?
15. Missugusest märgist tunneme, et tegemist on võrdusega?
16. Missuguse märgi järgi saab ütelda, et tegemist on võrratusega?
17. Missuguse tehte abil ja kuidas saab kontrollida järgmise arvutuse õigsust: $10 - 2 = 8$?
18. Missugust kolmekohalist arvu sa tunned?
19. Nimeta paarisarvud 64-st 74-ni!
20. Nimeta paaritud arvud 85-st 95-ni!

1. Koosta kaks liitmis- ja kaks lahutamisülesannet, kasutades arve 15, 8 ja 7.
2. Moodusta võrdusest $9 + 8 = 16$ veel 7 uut võrdust!
3. Antsul on 6 postmarki. Epul on 2 postmarki rohkem. Mitu postmarki on mõlemal lapsel kokku?
4. Kaubarong koosnes 56-st vagunist. Ühes jaamas haagiti lahti ning jäeti maha 6 vagunit, teises jaamas haagiti rongile külge 10 vagunit. Mitmest vagunist koosneb nüüd rong?
5. 83 last ja 5 õpetajat sõidavad pioneerilaagrisse. Mitu piletit on vaja neile osta?
6. Jüril jäi kevadeks järele 5 vihikut. See on 3 vihikut rohkem, kui jäi Maretil. Mitu vihikut jäi Maretil järele?
7. Kahes karbis on kummaski 12 pliiatsit. Esimesest karbist võeti ära 5 pliiatsit, teisest karbist võeti ära 7 pliiatsit. Kummas karbis on nüüd pliiatseid rohkem?

1. Trammis oli 29 reisijat. Peatuses väljus 8 ja tuli juurde 6 reisijat. Kas reisijate arv suurenes või vähenes? Miks?
2. Peeter on pikem kui Jüri, Jüri on pikem kui Tõnu. Kumb on pikem, kas Peeter või Tõnu?
3. Sirje on lühem kui Reet. Reet on lühem kui Maie. Kumb on pikem, kas Sirje või Maie?
4. Ma mõtlesin ühe arvu. Kui ma sellega liidan 7, saan 12. Mis arvu ma mõtlesin?
5. Jaan mõtles ühe arvu. Kui ta sellest arvust lahutas 7, sai ta 8. Mis arvu mõtles Jaan?

SISUKORD

Arvud kuni kümneni	7
Sirglõik	73
Sentimeeter	74
Detsimeeter	75
Kilogramm	76
Liiter	77
Kopikas	78
Arvud kuni kahekümneni	80
Arvud kuni sajani	118
Rubla ja kopikas	121
Meeter	123
Kordamiseks	138

Kunstiliselt kujundanud ja illustreerinud L. Hörm

Альфред Линтс. МАТЕМАТИКА ДЛЯ I КЛАССА. На эстонском языке. Художественное оформление и иллюстрации Л. Хярм. Издательство «Валгус», Таллин, Пярнуское шоссе, 10

*

Toimetaja I. Pikas. Kunstiline toimetaja H. Keigo. Tehniline toimetaja L. Maidla. Korrektorid H. Kahar ja V. Leibak. Laduda antud 3. V 1967. Trükkida antud 11. VII 1967. Paber 60×84/16. Ofsettpaber nr. 1 – Sovetski Tselluloosi- ja Paberi-kombinaat, Vene NFSV. Trükipoognaid 9. Tingtrükipoognaid 8,4. Arvestuspoognaid 6,8. Trükiarv 30 000. Tellimise nr. 737. Trükikoda „Oktoober“, Tallinn, Tartu mnt. 41.

Hind 17 kop.

17 kop.

A28744

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00399522 4